

Manjšinska šola zahteva upoštevanje specifik

Zatemnitev Velikega trga ob dnevu varčevanja z energijo

Ravnatelj Zvonko Legiša o pripravah na novo šolsko leto, čezmejnem sodelovanju in preureditvi šol

V Londonu odmevna razstava fotografij Annie Leibovitz

Primorski dnevnik

SOBOTA, 14. FEBRUARJA 2009

Št. 38 (19.437) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 66007

Mušič, očiščenje in spoznanje bistva

IGOR DEVETAK

Na tišino so Zorana Mušiča obsodili dachavski mrlči, o tišini je razmišljal skozi svoje slikarstvo, v tišini je preživel zadnje obdobje življenja, v tišino so utopljeni njegovi portreti. Zato se vsiljuje vprašanje, kako bi se znašel sredi poveličevalne mrzlice, ki je okužila njegovo rojstno domovino ob stoletnici rojstva. Poveljevanje velikana evropske umetnosti, goriškega rojaka, je seveda upravičeno, spremlja pa ga poravnava krivice, očiščenje in spoznanje bistva.

Sredi velikega salona ljubljanske Narodne galerije, obdanega s platni domačih impresionistov, in pred nepregledno množico so v četrtek postavili slikarsko stojalo, nanj pritrčili Mušičev fotografski portret in besedo dali kulturni ministrici. »Potreben je čas, da pride ven tisto, kar nosiš v sebi, potreben je čas, da očistiš stvari, ki so odveč,« je ministrica citirala besede, ki jih je Mušič sam uporabil za svoje delo. Potreben pa je bil hkrati čas - kar nekaj desetletij -, da se je njegova matična zemlja otresla ideološke navlake in mačehovskega odnosa do nekoč izgubljenega in danes spet pridobljenega sina, in še zamere, da je s priimka zbrisal strešici. Bistvo pa je predvsem spoznanje, da je Zoran Mušič za slovensko likovno umetnost, kar je France Prešeren za pisano besedo. Da je umetnik neznanke globine in širokega horizonta, hkrati slovenski, evropski in svetovni kot nihče drug. Zato tolikšna mrzlica ne čudi, kot tudi ne presečenca, da slovenski galeristi in zbiratelji vlečejo na dan težke denarce za odkup Mušičevih del, kjer koli jih izsledijo. Gre za nacionalni interes, prisegajo.

Iz vsega tega se je izvil še en plod. Strešici na priimku so slikarju vrnili v Pokrajinskih muzejih v Gorici. V napovedi njemu posvečenega dogodka so prvič zapisali Mušič. Tudi za to je bil potreben čas.

ITALIJA - Množičen shod v Rimu v okviru stavke javnih uslužbencev in kovinarjev CGIL

Delavci za odločnejše ukrepe proti recesiji

Skušnja protekcionizma v središču zasedanja finančnih ministrov G7 v Rimu

42. KRAŠKI PUST - Predstavili letošnjo izvedbo

Malo veselja ne škodi ...

Od srede do sobote bogat pustni spored - V soboto ob 14. uri tradicionalni sprevod

DOLINA - V nič kaj veselih časih, razveseljiva novica: prihaja Kraški pust! Veseljaki so obveščeni, od srede do sobote jih na Opčinah čaka kralj Čefizelj Mercedolski Plavi in kraljica

Marija Majeruonka s Črnega vrta. Seveda pa tudi bogat spored kulturnih dogodkov in priložnosti za smeh.

42. izvedbo Kraškega pusta so včeraj predstavili na županstvu v Do-

lini, v živo pa bo vstopila v sredo, ko bodo v Prosvetnem domu na Opčinah med drugim izžrebali startno listo vozov in skupin.

Na 9. strani

RIM - Po podatkih prirediteljev se je včeraj zbralo 700 tisoč ljudi na shodu proti vladni gospodarski in socialni politiki, ki ga je priredila sindikalna zveza CGIL v Rimu v okviru stavke javnih uslužbencev in kovinarjev. Stavkajoči so zahtevali odločnejše ukrepe za premostitev gospodarske krize.

Medtem se je sinoči v Rimu pričelo dvodnevno srečanje finančnih ministrov skupine najrazvitejših držav G7, na katerem je prav tako govor o reševanju krize. Posebna pozornost na njem velja protekcionizmu, ki slej ko prej predstavlja pravo skušnjava za posamezne države.

Na 6 in 13. strani

V Sloveniji morda referendum o vstopu Hrvaške v Nato

Na 2. strani

Rimski župan Alemanno v Trstu o nacizmu in komunizmu

Na 2. strani

Zaskrbljenost deželnih industrialcev zaradi vse hujše krize

Na 4. strani

Župani iz Goriške opozarjajo na problem družinskih zdravnikov

Na 14. strani

EU - Evropski komisar Antonio Tajani Rešitev problema vinjet morda že pred poletjem

TRST - Slovenija je v zvezi s problematiko vinjet pokazala pripravljenost na dialog. S slovensko vlado so v teku pogovori in bi lahko do rešitve prišlo še pred poletjem. To je poudaril podpredsednik evropske komisije in evropski komisar za prevoze in infrastrukturo Antonio Tajani, ki je bil včeraj na obisku v Furlaniji-julijski krajini. Tajani je tudi poudaril pomen razvoja tržaškega pristanišča v okviru razvoja celotnega severnega Jadrana. V zvezi s 5. koridorjem pa je povedal, da bo EU še naprej spodbujala slovensko in italijansko vlado za pospešitev gradnje trase Trst-Divača.

Na 7. strani

Comune di Trieste Assessorato allo sviluppo economico e turismo

14. - 24. FEBRUAR 2009

MASKE IN OKUSI SVETA

PRODAJNA RAZSTAVA DRIVORED XX. SEPTEMBRA

TRST, OD 9.00 DO 21.00 URE

zamisli in izvedba: FLASH Tel. 040.9235184

Zlatarna Tul

Urniki: od torka do sobote 9.00 - 15.30 non stop

Boljunec - na Trgu tel. 040.228092

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Pobudo je v DZ že vložila SNS, Zavod 25. junij pa zbira podpise

Dvojna grožnja referendumu o vstopu Hrvaške v zvezo Nato

O slovensko-hrvaških odnosih sta s tujimi novinarji govorila tudi slovenski predsednik in premier

LJUBLJANA - Poslanska skupina SNS je včeraj v DZ vložila pobudo za razpis referendumu o ratifikaciji vstopa Hrvaške v Nato, iz Zavoda 25. junij pa so sporočili, da že imajo zbranih 2500 podpisov, ki so pogoj za začetek zbiranja podpisov za razpis referendumu. O slovensko-hrvaških odnosih pa sta s tujimi novinarji spregovorila slovenski predsednik in premier.

Če bo Podobnikov Zavoda 25. junij v ponedeljek oddal zbranih 2500 podpisov, bo moral predsednik državnega zbora razpisati 35-dnevni rok za zbiranje 40.000 podpisov, s čimer bi odložil začetek veljavnosti ratifikacije. Ogrožen bi bil tudi ciljni datum ratifikacij pristopnih protokolov Albanije in Hrvaške v Nato, 23. marec. Do tedaj naj bi članice Nata v Washington deponirale svoje ratifikacijske listine obeh protokolov, da bi Albanija in Hrvaška na vrhu zavezanstva 3. in 4. aprila v Strasbourg in Kehlenu lahko sodelovali kot polnopravni članici.

Medtem je premier Borut Pahor včeraj ponovil, da nasprotuje odločanju o vstopu Hrvaške v Nato na referendumu, obenem pa poudaril, da je treba spoštovati ustavno pravico drugih do tega. Če pride do referendumu in Slovenija zamudi ciljni datum ratifikacij pristopnih protokolov Albanije in Hrvaške v Nato, po njegovem mednarodni ugled države ne bo oslabilen.

O aktualnem dogajanju je včeraj spregovoril tudi predsednik republike Danilo Türk. Poudaril je, da spor o meji med Slovenijo in Hrvaško ni tako zelo zapleten, da ga ne bi bilo mogoče rešiti do vstopa Hrvaške v EU, je dejal v pogovoru s tujimi novinarji v Ljubljani. Ocenil je, da je mediacija pravi način za reševanje spora, ki je po njegovih besedah bolj politične kot pravne narave.

Kot je v odgovoru na novinarsko vprašanje o tem, da bi spor med državama reševalo Meddržavno sodišče v Haagu, pojasnil predsednik, se v teoriji mednarodni spori delijo na pravne in politične, čeprav je ločnico pogosto težko potegniti. Slovensko-hrvaški spor se mu zdi bolj politične kot pravne narave, zato sodišča v Haagu ne vidi kot najbolj primerne opcije za njegovo rešitev.

Sicer pa je predsednik izrazil pričanje, da bi morala biti rešitev "takšna, ki bo v obojestransko korist oziroma bo pravična za obe strani". Rešitev bi morala upoštevati mednarodno pravo, pa tudi nekatere druge vidike, kot je zgodovinski, je dejal Türk, ki pa o možnih rešitvah ni želel govoriti.

Predsednik je pozdravil odločitev Evropske komisije, da se vključi v reševanje

Najbolj sporen je potek meje v Piranskem zalivu

spora, in ta korak Bruslja vidi kot "izraz evropskega duha". Vendar pa je spor o meji po njegovih besedah dvostransko vprašanje, zato ne pričakuje, da se bodo članice unije vanj globoko vpletle.

S tujimi novinarji se je pogovarjal tudi Pahor in med drugim poudaril, da Slovenija svoje odločitve, da ne da soglasja za

nadaljevanje pristopnih pogajanj Hrvaške z EU, na prihodnji pristopni konferenci s Hrvaško konec marca ne bo spremenila, če se okoliščine, ki so decembra narekovele tako odločitev, ne bodo spremenile.

Slovenija pozdravlja pobudo Evropske komisije o mediaciji za rešitev spora med Slovenijo in Hrvaško, je dejal premier,

ki sicer o vsebini pobude ni želel govoriti. "To je v tem trenutku najboljša in verjetno tudi edina rešitev," je poudaril. Obstaja sicer še druga možnost za rešitev, ki se ji Slovenija, kot je spomnil premier, ni nikoli odrekla. To je bilateralno reševanje spora, če bi se s tem strinjali v Zagrebu. (STA)

BUDIMPEŠTA - Slovenski zunanji minister Žbogar za večje podpore porabskim Slovencev

LJUBLJANA - Zunanji minister Samuel Žbogar se je včeraj mudil na delovnem obisku na sosednjem Madžarskem, kjer je z madžarsko kolegico Kingo Göncz in predsednikom države Laszlo Solyomom govoril o položaju slovenske manjšine na Madžarskem. Slovenski minister je izrazil pričakovanje o okrepljeni podpori Madžarske dejavnostim porabskih Slovencev.

Kot so povedali na slovenskem veleposlaništvu v Budimpešti, je bilo v ospredju pogovorov dvostransko sodelovanje med državama, pri čemer sta ministra med drugim govorila o naslednji skupni seji slovenske in madžarske vlade, o srečanju predsednikov vlad, ki se trenutno usklajuje, ter o srečanju mešane slovensko-madžarske manjšinske komisije, ki bo aprila.

Ministra sta izpostavila izjemen pomen čezmejnega sodelovanja, tudi z vidika pomoči obema manjšinama. Minister Žbogar je madžarsko stran ob tem opozoril na načelo pozitivne diskriminacije ter ji predstavil slovenski pristop urejanja manjšinske problematike in jo prosil, da se s pod-

obnim pristopom obravnava tudi Slovence v Porabju. Kot so povedali na veleposlaništvu, je madžarska ministrica Gönczova zatrdila, da se bo madžarska vlada reševanju problemov, s katerimi se sooča slovenska manjšina v Porabju, posebej posvetila.

Slovenski minister je še posebej izpostavil izreden pomen čimprejšnje izgradnje cestne povezave med Verico in Zgoranjim Senikom, ki se še vedno ni začela, čeprav sta oba premiera, Ferenc Gyurcsany in Janez Janša temeljni kamen zanjo položila že oktobra 2007. Nerešeno ostaja tudi vprašanje poslanca slovenske manjšine v madžarskem parlamentu. Po manjšinskem zakonu iz leta 1993 bi morala vsaka manjšina na Madžarskem imeti svojega poslanca v parlamentu, ki pa ga porabski Slovenci še vedno nimajo. Zastopstvo manjšine si intenzivno prizadeva, da bi se po naslednjih volitvah leta 2010 to spremenilo.

Madžarska je po Hrvaški druga sosednja država, ki jo je v svojem mandatu obiskal minister Žbogar.

STAVKA Danes in jutri brez Piccola

TRST - Zaradi stavke novinarjev danes in jutri ne bo izšel tržaški dnevnik Il Piccolo. Novinarji so se odločili za stavko, ker vodstvo časopisa noče nadomestiti dveh bolnih novinarjev z novinarjema s terminsko pogodbo. Bolna novinarja bosta odsotna več kot mesec dni. Sindikalni odbor časnika pravi, da je vodstvo časopisa pri tem kršilo notranji dogovor v primeru daljše boleznini novinarjev.

Sindikalni odbor časopisa tudi ugotavlja, da lastništvo dnevnika (grupa Espresso-Repubblica) stalno krši notranje dogovore o zamenjavi upokojenih novinarjev. Novinarji si tudi kopicijo dopuste, ki jih zaradi kadrovskih težav ne morejo redno izkoriščati. Do hudih težav prihaja tudi z lokalnimi uredništvi Piccola, ki bo po tej poti po mnenju novinarjev težko ohranil deželno razsežnost.

Samostojna razstava Lapajnetovih del v Sečoveljah

SEČOVLJE - V Krajinskem parku Sečoveljske soline na Leri so včeraj odprli razstavo slik Toneta Lapajnete. V razstavišču Caserma so do konca marca na ogled dela, ki jih je umetnik ustvaril v sklopu umetniške delavnice Genius loci Lera med letoma 2004 in 2008, so sporočili iz Obalnih galerij Piran.

Lapajne se kot edini likovnik ustvarjanja na Leri udeležuje že od prve delavnice leta 2004. Na petih multimedijskih delavnicah je ustvaril opus 15 slik, ki bodo prvič skupaj predstavljene na razstavi z naslovom Slike Genius loci Lera 2004-2008. "Ob njegovi sočasni produkciji z barjanskimi zemljami le-te pomenijo ne zgolj njegovo vrhunsko fazo, ampak tudi izvirni in nenadomestljivi prispevek znotraj ožje lokalne, nacionalne in širše likovne umetnosti na začetku tretjega tisočletja," so zapisali v Obalnih galerijah Piran.

V Sloveniji in v tujini je Lapajne že desetletja prepoznaven po izvirnih likovnih interpretacijah, pogojenih z dolgoletnim raziskovanjem in uporabo naravnih barjanskih in drugih zemelj kot sredstev za intimno izpoved doživljanja avtohtonosti vsega naravnega in vloge civilizacije v njej. Tudi dela, nastala v različnih vrstah zemelj, ki jih je izbiral v neposredni bližini solin, s solinskimi blatom, soljo, z aplikacijami predmetov, ki jih morje naplavlja, dokazujejo izjemno subtilnega opazovalca in čutečega ustvarjalca, so presodili organizatorji razstave.

O konkretnem izzivu ambienta Sečoveljskih solin pa je Lapajne dejal: "Ko hodim po solinah, vidim in čutim pod svojimi stopali najbolj osnovni material: zemljo, iz katere izhajamo in v katero se bomo nekoč za večno vrnili. In vse to le iz horizontalne dvigam na platno v vertikalno." Razstavo spremlja dvojezični katalog, v katerem sta med drugim esej Toneta Pavčka in zapis Sublimne podobe Sečoveljskih solin kustosinja razstave Nives Marvin.

Neznanca oropala Deželno banko v Komnu

KOMEN - V Komnu sta včeraj nekaj po 9. uri zamaskirana neznanca vstopila v prostore tamkajšnje Deželne banke in s pištolo v roki uslužbenko prisilila, da jima izroči denar. Roparja sta s plenom kraj dogodka hitro zapustila, so sporočili s Policijske uprave (PU) Koper. Pri ropu ni bil nihče poškodovan. Koprski policisti in kriminalisti dogodek uspešno preiskujejo. V okviru preiskave so se povezali s kolegi iz območja novogoriške PU, zaradi bližine državne meje, pa tudi s kolegi iz sosednje Italije.

TRST - Rimski župan na fojbi pri Bazovici, v Rižarni, Redipuglii in na Padričah

Za Alemanna sta bila le nacizem in komunizem

Predstavniki Nacionalnega zavezništva je vsekakor priznal vlogo fašizma pri raznarodovanju Slovencev in Hrvatov - »Za fojbe kriv Tito, ne slovenski in hrvaški narod«

TRST - Rimski župan Gianni Alemanno je včeraj v spremstvu dvesto dijakov rimskih višjih šol obiskal fojbo pri Bazovici in Rižarno, čeprav slednja ni bila vključena v uradni program obiska. Danes se bodo Alemanno in dijaki, ki so se v Redipugli poklonili tudi padlim iz prve svetovne vojne, mudili v Pulju in na Reki.

Alemanno, ki pripada Nacionalnemu zavezništvu, je vseskozi govoril o dveh diktaturah in strahovladah: nacizmu in komunizmu. Fašizem je omenil le na fojbi in to šele na spodbudo novinarjev, ki so ga spraševali, kaj misli o vlogi fašizma v naših krajih. Župan je priznal raznarodovalno vlogo Mussolinijeve diktature do Slovencev in Hrvatov, ki pa po njegovem ni bila tako nasilna, kot etnično čiščenje Italijanov v Istri. Žrtve tega etničnega čiščenja so bili po njegovem tudi mnogi italijanski antifašisti. Slednji bi lahko v Istri postali vodilni kader, če bi Istra seveda ostala italijanska, je dodal. V Rižarni je rimski upravitelj govoril predvsem o judovskem holokavstu in o nacističnih grozotah. Večkrat je omenil dva totalitarizma (nacizem in komunizem), ki sta bila absolutno zlo.

Alemannu se zdi zelo krivično, da se v tragedijo fojbe vpleta slovenski in hrvaški narod, saj

je bil glavni krivec za to Titov komunistični režim. Povedal je, da se je pred tem obiskom srečal s hrvaškim veleposlanikom v Italiji in mu predstavil svoja gledanja na ta zgodovinska dogajanja. Alemanno je izrazil upanje, da bo Hrvaška čim prej postala članica Evropske unije. »Kjer jo prijateljsko pričakujemo, kot smo svoj čas pričakovali Slovence«.

Rimski župan je zadovoljen, da se o fojbah končno obširno govori in piše. Soglašja s svojim predhodnikom Walterjem Veltronijem, ki je molk o fojbah označil kot predlogo in nalašč zamolčano tragedijo. Italija je v ta namen proglasila 10. februar za dan spominjanja na fojbe in množični odhod Italijanov iz Istre, o fojbah in pa se je začelo odkrito govoriti po padcu komunističnih režimov v vzhodni Evropi in Berlinskega zidu.

Alemanno in rimski dijaki so obiskali tudi Padriče, kjer so si ogledali nekdanje taborišče, ki je v prvih povojnih letih gostilo istrske begunce. V Redipuglii je župana in dijake spremljala deželna odbornica Alessia Rosolen (NZ). Povedala je, da v celoti podpira to pobudo za ohranjanje zgodovinskega spomina. Po Alemannu bi se moral po njenem mnenju zgledeovati marsikateri italijanski politik.

Rimski župan Gianni Alemanno v spremstvu dijakov včeraj v muzeju Rižarne

ZAGREB - Napovedane spremembe hrvaške ustave

Slovensko manjšino bodo vrnili v preambulo ustave

Ob Slovencih se bodo »vrnili« tudi Bošnjaki - S tem bo vlada izpolnila koalicijsko pogodbo

ZAGREB - Hrvaška bo zaradi pogajanj o vstopu v Evropsko unijo spremenila ustavo, vlada v Zagrebu pa je v četrtek oblikovala delovno skupino za ustavne spremembe, ki jo bo vodil podpredsednik sabora Vladimir Šeks. Med drugim naj bi Hrvaška v ustavo »vrnila« slovensko in bošnjaško manjšino.

Vrnitev Slovencev in Bošnjakov v preambulo ob prvi spremembi hrvaške ustave je zapisana v vladni koalicijski pogodbi s poslancem albanske, bošnjaške, črnogorske, makedonske in slovenske nacionalne manjšine v saboru Šemsum Tankovićem. »Ne dvomim, da bosta slovenska in bošnjaška nacionalna manjšina na Hrvaškem spet v hrvaški ustavi«, je včeraj dejal Tanković. Ob tem je napovedal, da bo kmalu vložil tudi uradno zahtevo za vnovično uvrstitev Slovencev in Bošnjakov v hrvaško ustavo.

Sicer pa so spremembe nujne predvsem zaradi referenduma o vstopu Hrvaške v EU, saj se državni vrh zaveda, da je praktično nemogoče, da bi omejeni nacionalni referendum podprla več kot polovica vseh vpisanih volivcev. HDZ je namreč leta 1997 s prvimi ustavnimi spremembami od neodvisnosti Hrvaške z varovalko o več kot 50-odstotni večini vseh volivcev hotela prepričati, da bi država končala v kakršni koli novi jugoslovanski skupnosti.

Takrat so ustavne spremembe zajele tudi brisanje slovenske manjšine iz preambule hrvaške ustave, z obrazložitvijo, da ne gre za »avtohtono manjšino«. Poleg slovenske so izbrisali tudi bošnjaško manjšino, sicer pa so pravice vseh manjšin zagotovljene v ustavnem zakonu o pravicah narodnostnih manjšin iz leta 2001.

Hrvaški premier Ivo Sanader je v četrtek napovedal, da je ključno uskladiti zakonodajo Hrvaške z EU. Poudaril je, da bodo ustavne spremembe uveljavili pozorno, po posvetih z vsemi parlamentarnimi strankami in predsednikom Stipetom Mešićem. Za ustavne spremembe je potrebna dvotretjinska večina poslancev sabora.

Vlada predvideva tudi spremembe ustave za ureditev obveznega izobraževanja v srednjih šolah. Opozicijska Socialdemokratska stranka (SDP) je napovedala, da bo zahtevala ustvarjanje ustavnih možnosti za kaznovanje vojnih dobičkarjev in privatizacijskega kriminala, varuh človeških pravic, pa si želi širitev pooblastil tudi na pravosodje.

Na Hrvaškem pričakujejo, da bodo ustavne spremembe izpeljali do konca leta, kar bo četrta sprememba besedila temeljnega hrvaškega državnega dokumenta od osamosvojitve. (STA)

Hrvaški premier Ivo Sanader

DUNAJ - V petek

Literarno-gledališki večer v Korotanu

DUNAJ - Slovenski kulturni center Korotan (Albortgasse 48, DUNAJ) pripravlja v petek, 20. februarja, ob 19. uri Literarno-gledališki večer s predstavitvijo knjige gledaliških refleksij »Prevzetost pogleda: gledališki odsevi« avtorice Jasne Vombek. Knjiga prinaša izbor iz avtoričinega doživljanja in razumevanja gledaliških uprizoritev, izpisanega bodisi v obliki kritičnega eseja, bodisi v teatrološki, gledališko-zgodovinski ali literarno-teoretski razpravi, ponujeni v razmislek ne le gledališkimi ustvarjalci, ampak tudi laični publiki ali zgolj bralcem.

Teatrolog Blaž Lukan je avtoričine refleksije označil kot dramaturške, kot jih poznamo pri Lessingu in Vladimírju Kralju. Jasna Vombek je komparativistka, literarna in gledališka kritičarka, esejistka in dramaturginja. Kot samostojna ustvarjalca v kulturi živi in dela v Ljubljani.

Prireditve je podprl Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

KMETIJSTVO - Zagotovilo odbornika Violina

»DOC Prosecco« ne bo obšel tržaške pokrajine

VIDEM - Območje, kjer proizvajajo zaščiteno vino »DOC Prosecco«, bo zaobjemalo vse pokrajine Furlanije-Julijske krajine in pokrajine Belluno, Treviso, Vicenza in Padova v Venetu. Deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino pojasnjuje, da ukrep za uradno priznanje tega vinorodnega območja ne bo obšel Trsta in formalno torej tudi ne Proseca, po katerem to svetovno znano vino dejansko nosi ime. Odbornik je tako posredno odgovoril na pripombe Kmečke zveze, ki je mnenja, da bi bilo treba pri tem priznati tudi vlogo Proseca (vasi in ne vina) in obenem tržaških vinogradnikov, ki si v težkih razmerah prizadevajo za kvaliteto krajevnih vin.

Violino pravi, da sta FJK in Veneto pri zagovarjanju tipičnega vina prosecco-prosek dosegli zelo dobro stopnjo sodelovanja. Upravitelji dveh dežel se hočejo s skupnim delom tudi izogniti neprijetni zgodbi evropskega priznanja tokaja, v kateri je do-

DEŽELNI
ODBORNIK
CLAUDIO VIOLINO

slej pri evropskih oblasteh prevladala Madžarska, čeprav menda še ne dokončno.

Priznanje tipičnega porekla penečega vina ne bo edino meddeželno priznanje nekega priznanega in zaščitene vina. Obstaja namreč že primer zaščitnega porekla vina, ki ga pridelujejo na območju krajev Lison in Pramaggiore, ki se nahajata v Venetu oziroma v Furlaniji. Kot smo poročali, je bila prošnja za priznanje območja »DOC Prosecco« že vložena na vsedržavni odbor za vina.

ŠPETER - Njegovi starši so dobro poznani med Slovenci na Videmskem

V prometni nesreči pri Mostu ponoči umrl 25-letni Benečan

Most, na katerem je prišlo do tragične nesreče

NM

MOST - Na državni cesti 54, ki povezuje Videm s Slovenijo, je prišlo v noči med četrtkom in petkom (približno ob 1.30) do hude prometne nesreče, v kateri je umrl Dimitri Noacco (letnik 1984) iz Barnasa v občini Špeter. Mladi Benečan se je po končani delovni izmeni v tovarni vračal s svojim avtomobilom domov, pri Mostu, kjer je v smeri iz Čedada proti Špetru oster ovinek v desno, pa je izgubil nadzor nad vozilom in se silovito zaletel v vogal hiše ob robu mosta čez Nadižo.

Na kraj nesreče so takoj prihite li čedajski karabinjerji in rešilec, ki pa so lahko le ugotovili, da je bil zaradi

močnega trka fant na mestu mrtev. Njegovo truplo pa je ostalo ukleščeno v razbitinah avtomobila znamke Alfa Romeo, tako da so morali poseči tudi videmski gasilci. Karabinjerji, ki so ponoči raziskovali, kako je prišlo do nesreče, so povedali, da na cesti ni bilo nobenih znakov zaviranja. Zato sklepajo, da je nesrečnega Dimitrija verjetno obšla slabost in je zaradi tega izgubil nadzor nad svojim vozilom. Tisti del državne ceste je namreč mladi Benečan, tako kot vsi domačini, zelo dobro poznal in je zato vedel, da ovinka brez zaviranja ni mogoče speljati.

Starši nesrečnega fanta so med Slovenci na Videmskem zelo dobro

poznani, tako da se je novica o njegovi smrti zelo hitro razširila. Njegova mama Lucia Costaperaria je bila dolga leta učiteljica in je bila med prvimi, ki je v videmski pokrajini redno sodelovala s slovenskimi kulturnimi organizacijami. V sedemdesetih in osemdesetih letih je tudi vodila tečaj slovenščine, ki jih je prirejal Študijski center Nediža. Njegov oče, Valentino Noacco, se je sicer rodil v Belgiji, kamor so se iz Barda izselili njegovi starši. Ob povratku v Benečijo pa je bil ob koncu sedemdesetih let tudi tajnik Zveze slovenskih izseljencev. Dimitri zapušča tudi starejšo sestro Jasno. (T. G.)

DEŽELA - Denar za narodne manjšine Gabrovec zadovoljen, čeprav ne popolnoma

TRST - Deželni odbor je na sredini seji, kot smo poročali, na predlog odbornika Roberta Molinara sprejel odlok, ki določa razdelitev sredstev, predvidenih po državnem zakonu zaščitnem zakonu za jezikovne manjšine (številka 482). Javnim upravam, ki so zaprosila za prispevek v smislu zakona za zaščito slovenske, furlanske in nemške jezikovne manjšine bo tako dodeljenih skupno 1,4 milijona evrov.

Deželni svetnik Slovenske skupnosti-Demokratske stranke Igor Gabrovec v tiskovnem sporočilu izraža zadovoljstvo, da so po približno dveh letih zavlačevanja in zamujanja sredstva vendar dospela v deželno blagajno. Pri tem pa opozarja, da bo nujno treba iskati dodatne finančne dotacije za ta namen. Po prvih računih namreč kaže, da bo vsakemu jezikovnemu okencu dodeljen pri-

bližno 20.00 evrov, kar je daleč pod pričakovanji tistih upraviteljev, ki verjamejo v koristnost in bogastvo večječnosti.

Veliko krajevnih uprav je računajoč na ta finančna sredstva uvedlo mnogo didaktičnih in kulturnih pobud, ki imajo zelo dobre odzive. Tak je npr. projekt Naši jeziki so naše bogastvo - Le nostre lingue sono la nostra ricchezza, ki ga je za osnovnošolske otroke pripravila gorska skupnost za Gumin, Železno in Kanalsko dolino.

Uslužbenkam, ki so pri tej javni upravi sledile izvajanju zakona 482, pa je prav včeraj zapadla delovna pogodba. Zato je nujno, da deželna uprava zagotovi potrebna finančna sredstva v najkrajšem času, saj bodo v drugačnem primeru krajevne uprave primorane skrbeti ali celo prekiniti nastavljen delo, piše v sporočilu slovenski deželni svetnik Gabrovec.

Vsi modeli bazenov in whirlpoolov, bazenske strehe in dodatna oprema

www.bazenske-strehe.si

Sedaj je pravi čas za razmišljanje o bazenih. Da vas ne bo poletje prehitelo.

Bazeni

ROYAL DOLPHIN

www.bazeni.net

Tel. 00 3865 330 96 10

TITRO d.o.o. - Bilje 92c Renče - Slovenija

STAVKA CGIL - Po oceni prirediteljev 700 tisoč ljudi na rimskem shodu

Delavci množično zahtevali odločnejše ukrepe proti krizi

Tudi iz Furlanije-Julijske krajine je v Rim odpotoval nočni vlak stavkajočih

RIM - »Prepričan sem, da bomo s stavko po stavki dosegli, da bo vlada spremenila svojo gospodarsko in socialno politiko.« Tako je povedal voditelj sindikalne zveze CGIL Guglielmo Epifani, ko je nagovoril množico delavcev, ki so se včeraj zbrali na Trgu San Giovanni v Rimu v okviru celodnevne stavke javnih uslužbencev in kovinarjev.

Epifani je zahteval močnejšo socialno mrežo v boju proti gospodarski krizi, ki je Italijo pahnila v recesijo. Po njegovem prepričanju italijanska vlada močno zaostaja za vladami drugih razvitejših držav v boju proti krizi. Voditelj CGIL se je dotaknil tudi reforme delovnih pogojev, za katero se je vlada dogovorila z drugimi sindikati. Ponovil je predlog, naj bi se o zadevi izrekli sami delavci na referendumu. »Zakaj bi se ne smeli demokratično izraziti tisti, ki so neposredno prizadeti?«, se je polemično vprašal. Epifani se je naposled postavil v bran ustavi, ki je bila v zadnjih časih deležna hudih napadov. »Je preveč, če zahtevamo, naj se v njej odkrito prepozna predsednik vlade, ki ji je sicer prisegel zvestobo?«, se je še vprašal voditelj največjega italijanskega sindikata.

Poleg strank skrajne levice je večrajšjo stavko FIOM-CGIL in FP-CGIL podprla Italija vrednot. Demokratska stranka je sicer formalno ni podprla, a večrajšnjega rimskega shoda so se udeležili številni njeni vidni predstavniki, kot so D'Alema, Bindi, Bettini, Bersani in drugi. Na Trgu San Giovanni se je po oceni prirediteljev zbralo 700 tisoč ljudi, po podatkih policije pa naj bi jih bilo 50 tisoč. Zelo različni so tudi podatki o udeležbi v stavki. Premier Berlusconi je dejal, da je bila 6-odstotna in da je stavka propadla, vodstvo CGIL pa je repliciralo, da se navedeni podatek nanaša le na stavkajoče na nekaterih ministrstvih.

Iz Furlanije-Julijske krajine je na rimsko manifestacijo odpeljal poseben vlak, ki ga je brezplačno organiziral sindikat CGIL. Med potniki je bil tudi Saša Jančar, mlad uslužbenec javnega sektorja... kajpak z začasno delovno pogodbo. Kot je pojasnil, je bila rimska manifestacija zelo lepo organizirana, vzdušje v treh sprevodih, ki so preplavili rimske ulice, pa mirno in prijetno. Saša je pozitivno ocenil Epifanijev govor, predvsem njegovo prigrigovanje k enotnemu nastopanju delavcev, kovinarjev, uslužbencev in vseh tako imenovanih »prekernih«.

Eden izmed treh sprevodov je na Trgu San Giovanni krenil z železniške postaje Tiburtina

ANSA

KRIZA - Javni dolg dosegel nov rekord BDP lani padel za 0,9% Berlusconi zaskrbljen

RIM - Italijanski bruto domači proizvod je leta 2008 padel za 0,9 odstotka. Takšnega padca ni zabeležil vse od leta 1993. S tega vidika je bilo posebno negativno zadnje tromesečje prejšnjega leta, saj je tedaj BDP padel za 2,6 odstotka v primerjavi z zadnjim tromesečjem v letu 2007 in za 1,8 odstotka v primerjavi s tretjim tromesečjem v letu 2008. Tako negativnih podatkov italijanski statistični zavod ISTAT ne beleži vse od leta 1980, ko je začel voditi tovrstno statistiko.

A to ni še vse. Lanskega novembra je javni dolg zabeležil nov rekord. Kot poroča statistični bilten Banke Italije, je tedaj znašal 1.686,5 milijarde evrov, se pravi za 1 odstotek več kot mesec poprej, ko je že dosegel zgodovinski rekord.

Ti podatki so strli »večni optimizem« predsednika vlade Silvia Berlusconija. »Ta kriza nima še točno zacrtnih razsežnosti in jo opa-

zujemo z zaskrbljenostjo,« je dejal na včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri je naznanil, da je vlada dosegla dogovor z deželami glede financiranja socialnih blažilcev v dvehletju 2009-2010. Gre za 8 milijard evrov. Na Berlusconijeve besede so se takoj odzvali pri Demokrski stranki. »Končno, že mesece ponavljamo, da kriza odpira izredne razmere v državi, medtem ko vlada tega dolgo ni videla ali ni hotela videti,« je dejal strankin voditelj Walter Veltroni.

SILVIO BERLUSCONI

ANSA

SARDINIJA - Kampanja za deželne volitve Polemično tudi na zaključnih shodih

CAGLIARI - Kampanja za deželne volitve na Sardiniji se je včeraj zaključila, jutri in v ponedeljek pa bodo na vrsti volitve, na katerih bodo prebivalci tega otoka izbrali, kdo bo vodil deželo v prihodnjih letih, ali dosedanja predsednik in kandidat Demokratske stranke Renato Soru ali pa njegov tekmeč iz stranke Ljudstva svobode Ugo Cappellacci. Na včerajšnjih zaključnih zborovanjih so tekmeča prišli podpret glavni protagonisti italijanske politike: Cappellacci je podprl predsednik vlade Silvio Berlusconi, Soru pa tajnik DS Walter Veltroni in voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro.

Medtem ko je Berlusconi, ki ga je skupina študentov tudi izžvižgala, dejal, da to ni le tekma za Sardinijo, ampak da gre »za izbiro med nami in njimi« oz. med tistimi, ki imajo »močna načela svobode, spoštovanja osebe in kulturo življenja«, ter onimi, ki imajo »kulturo smrti in stalno izrekanje laži«. Drugače je Veltroni poudaril, da se morajo Sardininci zavedati, da volitve zade-

RENATO SORU

ANSA

vajo izključno vladanje njihovi deželi in nič drugega, saj bo Berlusconi po koncu volilne kampanje izgubil in ga ne več na spregled, tako kot se je zgodilo v Abrucih in vseh krajih, ki jih je obiskal. Soru pa je premieru očital stalno in nosilno vmesavanje, saj je na Sardinijo prišel motit normalen potek volitev s svojimi večkrat neokusnimi vici. Za Di Pietra je sardinska volilna tekma pokazala, da je mogoče zaustaviti Berlusconijev propagandni stroj, če se ljudem da razumeti, da volitve ne zadevajo le Sardinije, ampak vso Italijo.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Vprašanje o pravici do smrti in o svetosti življenja se je sprevrglo v politični spopad in nacionalno dramo

SERGIJ PREMUR

Te dni je mednarodni tisk posvetil nadpovprečno pozornost Italiji, seveda zaradi Eluane Englaro. V ospredju poročil ni bilo samo dogajanje, ki je nesrečni ženski omogočilo smrt, ampak predvsem politični in institucionalni spopad, ki ga je sprožil Berlusconi, nenazadnje pa tudi vpliv Katoliške cerkve na italijansko politiko in družbo.

Po oceni argentinskega *El Clarin* je pod vprašajem širši odnos zakonodaje z etiko, kar je privedlo do spopada na dveh ravneh. Na prvi so se ostro soočili tisti, ki zagovarjajo pravico do svobodnega odločanja o umetnem vzdrževanju pri življenju, in oni, ki v imenu svetosti življenja z verskimi argumenti zavračajo možnost prekinitve zdravniške nege. Na drugi ravni pa je bil prav tako silovit spopad med predsednikom vlade Berlusconijem in predsednikom republike Napolitanom. Dnevnik iz Buenos Airesa meni, da os-

novnih etičnih vprašanj glede življenja in pravic posameznikov ne bi smeli reševati niti z zakonskimi odloki po hitrem postopku niti pod pritiskom čustev ob posameznem tragičnem dogodku.

The Economist piše o »Italiji in pravici do smrti«. Pri tem ugotavlja, da se podobni primeri dogajajo vsak dan po vsej Evropi, samo v Italiji se je zadeva sprevrgla v nacionalno dramo z demonstracijami za življenje in drugimi za svobodno izbiro, kot tudi s prekinitvijo televizijskih programov in celo z izgredu v parlamentu. Londonski gospodarski tednik ugotavlja, da dogajanje na eni strani dokazuje velik vpliv Katoliške cerkve, na drugi pa Berlusconijevo nestrpnost do ustave ureditve. Razlogi, ki so vodili prvega ministra, so po mnenju tednika še enkrat osebne narave: čeprav ni preveč veren in čeprav je večina javnosti podpirala Eluanino pravico do smrti, je v Berlusconije-

vem gledanju prevladal interes do spopada s sodstvom.

Francoški *Libération* poroča, da je pod pritiskom Vatikana zadeva Englaro močno razdvojila italijansko družbo, postala pa je še posebno pereča po Berlusconijevem sklepu, ki očitno nasprotuje predsedniku republike in sodstvu. Prvi minister sicer zatrjuje, da je nameraval le preprečiti zločin, kot je ocenil izvajanje dokončnega sklepa vrhovnega sodišča glede prekinitve umetnega prehranjevanja Eluane. Berlusconi je dogajanje izkoristil za merjenje moči z drugimi državnimi institucijami in njegova večina namerava nadaljevati po zacrtani poti.

Der Tagesspiegel meni, da so vprašanja okrog začeta in konca življenja vedno odprta, tokrat pa je v Italiji šlo za preverjanje moči in ločitve državnih oblasti, saj Berlusconi ne dovoli, da bi ga predsednik republike in sodstvo omejevala.

Berlinski dnevnik piše, da je bila nedolžna Eluana v središču preverjanja, kar je pokazalo, kako negotove so v Italiji meje pravne države. In dejstvo, da je Vatikan navdušeno podprl cinično stališče dela italijanske politike, utemeljuje sum, kar kaže tudi zadeva lefevriancev, da se v Cerkvi še ni popolnoma uveljavilo 21. stoletje.

Ravnodušna Italija, piše *La Vanguardia*: o usodi Englarove sta se namreč silovito in javno spopadli dve stališči, izkazalo pa se je, da je še tretje - popolna ravnodušnost. V ponedeljek zvečer, ko se je razširila novica o smrti nesrečne ženske, so namreč nekatere televizije posvetile zadevi posebne oddaje, Canale 5 pa je brez problemov oddajal Velikega brata, ki je tisti večer dosegel rekordno gledanost, poroča dnevnik iz Katalonije. Naj mi bo dovoljeno, da pri tem omenim, da sem med brskanjem po kanalih med nekaj mi-

nutnim gledanjem te oddaje, naletel na dekle, ki je neutolajljivo jokalo. Kmalu pa sem odkril, da je ni prizadela Eluanina smrt, ampak sklep, da bo izpadla iz družščine Velikega brata!

Na koncu še nekaj iz bleščече sveta televizije. Berlusconi vedno preseneča, piše *El País*, tokrat z napovedanim sodelovanjem na skorajšnjem festivalu italijanske popevke v San Remu. Sicer ne bo neposredno stopil pred mikrofona, ker je pač predsednik vlade, pač pa se bo predstavil kot avtor pesmi skupaj z neapeljskim sodelavcem Apicello. Berlusconi je glasbene umotvore, ki so po tradicionalnem italijanskem klišeu posvečeni ljubezni, bodo sicer predvajali na odru gledališča Ariston, vendar predsednik vlade ne bo tekmoval za naslov najboljšega italijanskega popevkarja, poroča madridski dnevnik. Sumim, da bi glede na razkranjanje italijanske demokracije lahko celo zmagal.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

EVROPSKA UNIJA - Evropski komisar za prevoze in infrastrukturo Antonio Tajani včeraj v Trstu

»Slovenija glede vinjet pripravljena na dialog«

Tajani: Upam, da bo do rešitve prišlo pred poletjem - Pospešiti dela za gradnjo trase Trst-Divača

Podpredsednik evropske komisije Antonio Tajani (levo) in predsednik Dežele FJK Renzo Tondo med včerajšnjo tiskovno konferenco

KROMA

Slovenija je v zvezi s problematiko vinjet pokazala pripravljenost na dialog. Slovensko vlado so v teku pogovori in zato upam, da bo do rešitve prišlo še pred poletjem. To je poudaril podpredsednik evropske komisije in evropski komisar za prevoze in infrastrukturo Antonio Tajani na tiskovni konferenci, ki je bila včeraj na sedežu deželne vlade v okviru njegovega obiska v Furlaniji-julijski krajini.

Tajani je postopek, ki ga je evropska komisija sprožila proti Sloveniji, utemeljil z ugotovitvijo, da sistem vinjet diskriminira uporabnike iz drugih držav članic Evropske unije. Dodal je, da je dialog s slovensko vlado vsekakor odprt in zato izrazil upanje, da bo Slovenija nudila pozitiven

odgovor pred poletjem, se pravi začetkom turistične sezone. Slovenska vlada je namreč pokazala odprtost, je dejal Tajani, in se ni zaprla sama vase. Pričakovati je torej pozitiven razplet, saj je to nenazadnje tudi v interesu same Slovenije kot članice EU. Pravil o vinjeti ne sme vsekakor vsiljevati EU, ampak se mora Slovenija prilagoditi evropskim pravilom. Slovenski minister za promet Patrick Vlačič pa je včeraj na srečanju s tujimi novinarji v Ljubljani povedal, da bo slovenska vlada prihodnji teden obravnavala predlog medresorske skupine glede cestninjenja in financiranja avtocestnih programov. Podrobnosti minister ni razkril, toda povedal je, da vinjete ne zagotavljajo vzdržnosti programa izgradnje

avtocest. Poleg tega je evropska komisija, ki meni, da sistem vinjet v Sloveniji diskriminira tuje uporabnike v odnosu do domačih, zamrznila evropska sredstva za gradnjo avtocestnega odseka Draženci-Slivnica, je dodal in poudaril, da »to je razlog, da moramo nekaj narediti«.

Tajanijev obisk se je začel dopoldne na ronškem letališču, na katerem se je srečal s predstavništvom prevoznikov v deželi FJK. Kasneje je bil v Trstu gost deželne odbora s predsednikom dežele FJK Renzom Tondom na čelu. Ta mu je prikazal prizadevanja deželne vlade za razvoj ozemlja in nakazal težave, s katerimi se sooča, ter možne strategije za razvoj. Po tiskovni konferenci se je Tajani srečal s pred-

sednikoma Dežele Veneto Giancarlo Gallanom in Koroške Gerhardom Doerflerjem. Glavna tema pogovorov je bil t.i. baltiski koridor, ki ne sodi med 30 prioriteten evropskih projektov TEN. Tajani si bo prizadeval, da bo ta koridor postal prioriteta za Evropo. V nadaljevanju si je komisar ogledal pristanišče v spremstvu župana Roberta Dipiazze, nazadnje pa se je udeležil posveta na temo Univerza odličnosti v severovzhodni Italiji, na kateri so posegli rektorji tržaške, videmske in padovske univerze. Tondo je na srečanju predlagal sinergijo med univerzami in ustanovitve fundacije, ki naj bi sodelovala z univerzami v Venetu, pa tudi v Sloveniji in na Hrvaškem.

Srečanje z novinarji je uvedel Tondo in poudaril, da bo njegov mandat v znamenju izboljšanja infrastrukture, ker je to temeljno tudi za razvoj EU. Poudaril je prizadevanja za gradnjo tretjega pasu na avtocesti A4 (Trst-Benetke). Za to bo deželna uprava tudi pripravila specifičen projekt, s katerim namerava sodelovati na prihodnjem evropskem natečaju. Tega bo EU razpisala marca in predvideva finančna sredstva za gradnjo infrastruktur za skupno 500 milijonov evrov. Tajani je še naglasil pomen razvoja tržaškega pristanišča v okviru razvoja celotnega severnega Jadrana, pri čemer je nujna tudi posodobitev železniškega, letalskega in pomorskega prometa oz. morske avtoceste. Na vprašanje o sodelovanju med tržaškim in koprskim pristaniščem je Tondo odgovoril, da »je nujno«. V zvezi s 5. koridorjem (oz. 6. prioriteten evropskim projektom) je nazadnje Tajani poudaril, da bo evropska komisija še naprej spodbujala slovensko in italijansko vlado za pospešitev gradnje trase Trst-Divača, za katero je EU decembra odobrila financiranje 50 milijonov evrov.

Aljoša Gašperlin

ŽELEZARNA - Odziv Kocijančiča in Rosata Na prepihu polovica železarjev in dve tretjini delavcev podjetja Sertubi

Napoved skupine Lucchini-Severstal, da bo zaradi svari delavce deželne uprave zaprla plavž številka dva in s tem poslala začasno domov okrog petsto delavcev, je pretresla uslužbence in močno odjeknila v krajevnih političnih krogih. Dežela FJK je s svarilom pozvala podjetje, ki upravlja škedenjsko železarno, naj v enem mesecu obnovi žrelo drugega plavža. Delo je na spisku posegov, ki pogojujejo integrirano okoljsko dovojenje (ALA), brez katerega železarna ne sme obratovati.

Skupina Lucchini-Severstal je v tiskovnem sporočilu pred dnevi pojasnila, da je poseg v navedenem roku (do 12. marca) nemogoč, ker se je vodstvo odločilo za korenitejšo vzdrževalne posege (postopno zamenjavo drugega plavža s tretjim), slednji pa zahtevajo več finančnih sredstev in časa. Podjetje zatrjuje, da je edina možnost za ugoditev svarilu zaprtje plavža in prekinitev proizvodnje do junija. Začasno bi bilo ob službo kakih petsto delavcev podjetij Lucchini in Sertubi. Po ocenah pokrajinskega tajništva Stranke komunistične prenove bi se znašla doma skoraj polovica vseh delavcev železarne in celo dve tretjini osebja Sertubi. Delavci so sklicali zborovanje, ki bo v ponedeljek ob 13.30.

Vest je seveda takoj odmevala v političnih krogih. V tiskovni noti sta pokrajinski tajnik SKP in deželni svetnik Igor Kocijančič ter odgovorni za delo pri pokrajinski SKP Paolo Hlacia odločno kritizirala skupino Lucchini-Severstal, ki

naj bi »arogantno« zavlačevala z deli. »Skupino vabimo, naj se znesne nad vodstvom železarne, ki ne izpolnjuje obljub in dela napake, ne pa nad delavci,« piše v sporočilu.

Kocijančič in Hlacia trdita, da mora del obilnih iztržkov zadnjih let z jamčiti dohodke uslužbenecem, saj slednji niso krivi za napačne izbire vodstva. »Nikoli nismo sprejemali principa, po katerem naj bi morali uslužbenec za prejemanje plače delati v nezdravih in nevarnih razmerah,« trdita predstavnik SKP, ki sta prav tako kritična do raznih političnih sil. Desna sredina je na krajevni ravni vedno podpirala nasprotnike železarne in poudarjala problem onesnaženja, vlada pa se upira okoljski politiki EU. Del leve sredine pa po mnenju Kocijančiča in Hlacie še naprej zastopa usklajevanje načrtov s podjetjem, kar je po njunem jalo. Mnenje SKP je, da skupina Lucchini uporablja položaj delavcev kot močno sredstvo v pogajanjih z deželno upravo.

Poslanec DS Ettore Rosato zahteva »hitre, uravnotežene in odgovorne ukrepe«. Po njegovem je nujno rešiti celotni problem železarne, saj nejasna prihodnost postavlja pod vprašaj zdravje občanov, delovna mesta in tudi investicije podjetja. »Podjetje naj opravi predpisane posege, institucije pa naj resno proučijo načrte za prihodnost. Poslanec je izrazil upanje, da bo svoj doprinos v zadevi dal predsednik Dežele FJK Renzo Tondo.

KAMPANJA OSVETLIM SE MANJ

Energija je dragocena, zato je nujno varčevati

Veliki trg včeraj ob 18. uri

KROMA

Kampanja za varčevanje električne energije Osvetlim se manj (M'illumino di meno) je včeraj zajela celo Evropo in še nekatere celine, seveda pa tudi Trst. Med 18. in 19. uro so ugasnile luči na Velikem trgu in v tamkajšnjih palačah. Pobudo je v prejšnjih dneh napovedala tržaška občinska uprava.

K hvalevredni kampanji, ki jo je pred petimi leti sprožila italijanska radijska oddaja Caterpillar, so pristopila tudi nekatera krajevna društva (med najbolj angažiranimi je opensko kulturno društvo Tabor) in podjetja, kar nekaj pozornosti pa ji je posvetila Pokrajina Trst.

Pobude demokratov proti gospodarski krizi

Demokratska stranka bo z javnimi pobudami opozorila na hudo gospodarsko krizo in na veliko pasivnost Berlusconijeve vlade. Občanom bodo razdeljevali letake in jih informirali o pobudah stranke za premostitev krize. Danes med 10. in 13. uro bo takšna pobuda na trgu v Rojanu, popoldne pa v centru mesta, pri Sv. Jakobu in v Miljah (med 10 in 12. uro). Jutri od 10. do 13. ure bo o ekonomski in družbeni krizi tekla beseda na Opčinah (Proseška ul.).

Devin: kaj narediti s policijsko šolo?

Demokratska stranka devinsko-nabrežinske občine je sprožila med občani akcijo o usodi dolgo časa zapuščene nekdanje policijske šole v Devinu. Ljudem ponuja pet predlogov za namembnost šole: karabinjerska postaja, sedež zavoda Združenega sveta, stanovanjske gradnje, prostor za kulturne in športne dejavnosti in mladinski dom. To so predlogi, katerim občani lahko dodajo še svoje. Odgovore na anketo sprejemajo na spletni strani www.pd-duinoaurisina.com, jutri pa med 10. in 13. uro pred devinskim gradom. Izide ankete bodo predstavili občanom v ponedeljek ob 19. uri na sedežu pevskih zborov v Devinu.

ŠOLSTVO - Zvonko Legiša vodi nižji srednji šoli Srečka Kosovela na Opčinah in Proseku ter Iga Grudna v Nabrežini

Stopnja šol je sicer ista, krajevne stvarnosti pa so drugačne

S spremembami ne bodo potrebovali suplentov - Ur pouka je preveč - Majhne šole niso več aktualne

Prihodnji teden bodo informativna srečanja na nižjih srednjih šolah Srečka Kosovela na Opčinah in Proseku ter Iga Grudna v Nabrežini. Obe šoli vodi ravnatelj Zvonko Legiša, ki se mora soočiti z različnimi krajevnimi stvarnostmi. Za Legišo je ur pouka na šolah (tudi slovenskih) v Italiji preveč, okolje težko sprejema spremembe, obstoj majhnih šol pa v današnji situaciji ni več aktualen. Na obeh šolah, ki ju vodi, je dobro razvito čezmejno sodelovanje s šolami iz Slovenije.

Kako se na šolah Kosovela in Grudna pripravljate na novo šolsko leto?

Trenutno sem imel samo seje s profesorji, kjer sem jih seznanil z nekaterimi novostmi, ki jih čakajo v začetku prihodnjega šolskega leta in o katerih bo treba razpravljati že letos. Konkretno gre za število ur pri posameznih predmetih in to nekoliko zaskrblja predvsem profesorje slovensčine, ker bosta sedaj dva profesorja za štiri razrede, medtem ko sta doslej bila dva za tri. Manjša sprememba bo še pri tehnologiji, kjer bo en profesor poučeval v vsakem razredu samo po dve uri in dejstvo, da bo drugi tuj jezik obvezen vsaj na naših slovenskih šolah, ker imamo na razpolago profesorje. Kjer je tak profesor že na seznamu osebja, je sicer v presežku, ampak zato pomeni, da je na razpolago na drugih šolah. Še druga obveznost je, ki jo je treba upoštevati: to je neke vrste pogodba, ki jo podpisajo starši in šola, zato da je vsak že na začetku seznanjen o tem, katere so njegove obveznosti. Sicer to v teoriji ve že vsak, ampak če je napisano črno na belu, zna biti verjetno tudi malo bolj učinkovito. Več ali manj iste stvari bo treba povedati tudi staršem. Teh sestankov nisem še imel, ker sem imel druge obveznosti, so pa na vrsti v prihodnjem tednu tako v Nabrežini kot na Proseku in Opčinah. Verjetno bo malo negodovanja, ker ne bo več izbirnih predmetov, ampak to so pač pravila. Po drugi strani pa moram priznati, da so izbire močno pogojevale tudi sestavo urnika in negativno vplivale na določen red, medtem ko je veliko boljše, da imamo že vnaprej neke jasne pojme, nekaj že določenega, tako da vse skupaj lepše steče. Spominjam se, da smo v začetku letošnjega šolskega leta pripravljali urnik več kot štirinajst dni, kar se mi zdi res velika izguba časa. Potrebna je bilo veliko več usklajevanja, zdaj pa tega ne bo, drugače bodo v drugem in tretjem razredu tisti, ki so obiskovali nemščino, imeli še vedno možnost, da jo obiskujejo, medtem ko bodo tisti, ki je niso, sledili predmetom, kate-

rih profesorji bodo v prihodnjem letu na razpolago.

Pravite, da boste srečanja s starši imeli prihodnji teden. Ste morda zabeležili kako zanimanje že zdaj, prihajajo starši na šolo, telefonirajo v zvezi z vsemi temi novostmi?

Ne, zanima jih samo, kdaj bo srečanje. Drugače sem sprejel mamico, ki je, ker se ne more osebno udeležiti sestanka, prišla osebno do mene in me vprašala za bistvene stvari.

Profesorji slovensčine so zaskrbljeni, ker je v enotnem predmetniku ena ura pouka slovensčine manj. Koliko učnih moči manj pomeni to na Opčinah in v Nabrežini?

Dejansko ne bomo potrebovali suplentov, medtem ko tisti, ki so v staležu, ostanejo. Tudi v Nabrežini se ne bo dosti spremenilo. V naslednjih letih pa se bo poznalo.

Ste se za slovensčino posluževali precej suplentov?

Na Proseku samo za dodaten B razred, v Nabrežini pa sta dva taka razreda. Ko je tako, je nerodno, najbolj praktično je, da imaš samo tri razrede, ali pa šest oz. devet. To so idealne možnosti za sestavo urnika in tudi za lepše usklajevanje vseh predmetov.

Pravite, da velikih sprememb zdaj ne boste močno občutili, v prihodnjih letih pa jih boste. Kako bo to po Vašem mnenju na splošno vplivalo na vzgojno-izobraževalno ponudbo?

Mislím, da smo preveč vajeni se držati določenih kalupov in se težko sprejemajo določene spremembe. Dejansko je treba priznati, da pouk na naših šolah traja preveč ur in logično je, da komaj pride do krčenja teh ur, se uprejo sindikati, ker se na ta način zmanjša število delovnih mest. Če pa primerjamo število ur v tej državi s tistim v drugih evropskih državah, vidimo, da jih je več tukaj kot drugje. Če gledamo samo na preteklost in se držimo vedno istih programov, bomo obubožali, ampak se moramo prilagoditi situaciji.

To pomeni lahko tudi manj ur pouka, ampak drugačnega pouka?

Da, za to se bo treba še kaj domniti, ampak dokler je to število ur, se pač gre tako naprej po teh programih.

Vaši šoli vodita tudi določeno število mednarodnih projektov, sodelujeta s šolami v Sežani in Komnu. Kako poteka to sodelovanje?

V Nabrežini smo začeli že pred dobrimi desetimi leti, navezali smo stike z Osnovno šolo Antona Šibelje Stjenke iz

Ravnatelj Zvonko Legiša: »Mislím, da smo preveč vajeni se držati določenih kalupov«

KROMA

Komna in smo jih ohranjali ter iz leta v leto bogatili do danes. Na začetku smo pripravljali v glavnem kulturna srečanja oz. izmenično proslavljanje dneva slovenske kulture, po padcu mejnih pregrad pa smo želeli nekaj več in smo priredili tudi drugačne pobude, recimo pohod na Sv. Lenart, ko so otroci prišli iz različnih krajev na isti vrh, kjer so potem prebirali razne misli o pomladi, medsebojnim spoštovanju in ljubezni. Najbolj viden projekt pa je bil Tek svetovne harmonije, ko smo pretekli v štafeti od Štanjela do Doberdoba in v to vključili še italijansko srednjo šolo, Zavod združenega sveta in doberdobsko srednjo šolo. To je bil simboličen trenutek, s katerim smo želeli poudariti prijateljstvo med narodi. Letos nadaljujemo s tem sodelovanjem, prav v nedeljo nas čaka skupna proslava v Komnu, pripravljav se tudi pohod na Volnik.

Kar se tiče sodelovanja z Osnovno šolo Srečka Kosovela iz Sežane, smo ga obudili, saj je šola že imela stike s Sežano, a so bili opuščeni in lani smo ponovno stopili v stik z njimi kot nekakšni bratrance, saj nosimo isti priimek in ime. Že lani smo lepo sodelovali, letos smo tudi začeli in še nadaljujemo: sodelovali smo npr. na nji-

hovi kulturni prireditvi pred nekaj dnevi, za 3. marec pa, ko bo ob dnevu slovenske kulture naš gost Boris Pahor, smo povabili tudi dva razreda sežanske šole, ki bosta pred tem srečanjem gosta dveh naših razredov pri eni učni uri. Nekaj podobnega smo bili deležni lani v vseh našimi razredi v Sežani in bilo je zelo zanimivo, saj je prišlo do marsikaterega odkritja: otroci pač vidijo tiste najbolj enostavne stvari, kako potekajo odmori, malica, kako se otroci družijo ... take bolj otipljive stvari. Na programu so tudi športna tekmovalstva. Lani smo skušali sodelovati z osnovno šolo iz Košane, ampak potem se to ni uresničilo, kot smo si zaželeli.

Ste ravnatelj na dveh nižjih srednjih šolah. Je kljub isti stopnji dvojno ravnateljstvo breme? Kako to usklajujete?

Stopnja je ista, stvarnosti pa so drugačne. Že sam Prosek je drugačen od Opčin in toliko bolj Nabrežina. Na Proseku je npr. bolj vaška šola, taka, kot je bila nekoč, na Opčinah pa ima videz skoraj mestne šole, ker prihajajo otroci od vsepovsod, iz mesta, Repna, Bazovice... To je zelo veliko področje, medtem ko je Prosek manjši, isto velja za Nabrežino. Potem je

treba upoštevati, da imaš opravka z različnimi ljudmi: lahko bi se reklo, da je več značaj staršev drugačen od kraja do kraja. Isto velja za kader, ki je vedno drugačen, drugačne so sposobnosti, možnosti in povezave z drugimi šolami, ko je treba usklajevati urnike. To je lažje na Opčinah, ker imamo šest razredov. Kar se pa tiče količine dela, se ta skoraj podvoji, ker so dokumentacija in dopisi vedno isti, odgovori pa morajo biti drugačni.

Razvila se je razprava o večstopenskih šolah: nekateri poudarjajo pozitivne plati te rešitve, drugi opozarjajo, da ne moremo reševati problema pomanjkanja ravnateljev na tak način. Kakšno je Vaše gledanje?

Kot ravnatelj smo, ob upoštevanju, da je prišlo do splošnega državnega trenda ustanavljanja večstopenskih šol po vsej Italiji, že pred časom zasnovali projekt, ki bi zaobjemal šest takih šol na našem področju. S tem projektom smo seznanili bodisi tedanje deželne svetnike kot tudi krovnice organizacije z željo, da bi pristojni uradi ali ustanove preštudirale neke vrste razvojni načrt za naše šole, ki bi šle v skladu s časom, do tega pa ni prišlo. Jaz mislim, da se časi spreminjajo in da se morajo spremeniti tudi za naše šole. Dovolj je, da pogledam na kako drugo področje, recimo na kmetijstvo: nekoč so vzdrževali družino z majhno kmetijo, z eno kravico in eno njivo, danes je to nemogoče: če gremo na Kmečko zvezo, nam verjetno svetujejo, naj si preskrbimo kako turistično kmetijo, naj se razvijemo, drugače, če bomo ostali pri starem, ne bomo šli nikamor. Zame obstoj majhnih šol v današnji situaciji ni več aktualen, ostaneš majhen v vseh smislih. Seveda, mi si ne moremo privoščiti tega, kar imajo večinske šole, ampak vsaj kaj več od tega, kar trenutno imamo in to lahko pride tudi s tako organizacijo šole. Vse to pa sloni na sposobnosti slehernega šolnika in ravnatelja, saj če imam »vertikalno« ali »horizontalno« ali »poševno« organizirano šolo, sam pa nisem sposoben in nimam sposobnih ljudi okrog sebe, ne grem nikamor. To je prvenstveno. Z dobro organizirano šolo in s sposobnimi ljudmi gotovo pridemo do kvalitete. To so nujni pogoji.

Ta kader sposobnih šolnikov obstaja v zadostni meri, da lahko to organiziramo?

Jaz mislim, da. Logično, da povsod obstajajo tudi kake izjeme, kot v vseh družbah, družinah in kjerkoli, ampak večina je v redu.

Ivan Žerjal

ŠOLSTVO - Dijaki Liceja Franceta Prešerna zmagali na umetnostnem in fotografskem natečaju

Zvok jim je prinesel nagrado

Natečaj sta po zamisli Lorene Matic podprla Pokrajina Trst in tržaški center Unesco - Sodelovalo je preko 250 višješolcev - Nagrada tudi prof. Borisu Grgiču

Dijaki slovenskih višjih srednjih šol in njihovi mentorji so na svoje dosežke lahko ponosni

KROMA

Dijaki 4.A razreda naravoslovno-multimedijske smeri Liceja Franceta Prešerna so zmagovalci četrte izvedbe umetnostnega in fotografskega natečaja Questa Volta metti in scena ...il Suono, ki sta ga na podlagi zamisli umetnice Lorene Matic, ki je pobudo načrtovala in koordinirala, podprli Pokrajina Trst in tržaški center Unesco. Dijaki liceja Prešeren so premagali konkurenco preko 250 ostalih sodelujočih tržaških višješolcev. Cilj pobude je izmenjava med šolami z italijanskim in slovenskim učnim jezikom oz. njihovimi dijaki na področju umetnosti in ustvarjalnosti.

Tema letošnje izvedbe je bil zvok, predvsem v glasbenem smislu, saj Trst slovi kot mesto, ki ima močne vezi z glasbo, pod pojmom »zvok« pa so udeleženci lahko razumeli še marsikaj: ropot, glas, ritem idr. Prvo mesto so zasedli dijaki liceja Prešeren Damjan Košuta, Diego Geri, Niko Jevnikar in Carlo Venier, ki so si nagrado prislužili z videom z naslovom The sound. Prehiteli so skupino dijakov 2.B razreda umetnostnega zavoda Nordio, ki so prav tako izdelali video z naslovom Rumore - suo-

no, in skupino deklet z instalacijo Animal sound. Posebno nagrado za delo, ki je najbolj ponazarjalo ideale Unesca, je prejela dijakinja 4.E razreda liceja Petrarca Alice Cortese s svojim videom Il suono. Za pomembno ustvarjalno spodbudo, ki so jo posredovali svojim dijakom, so bili nagrajeni profesorji Boris Grgič (Prešeren), Dario Nait (Petrarca) in Bertocchi (Dante). Nagrada je prejela tudi najštevilčnejša skupina dijakov 5.H razreda liceja Petrarca, medtem ko so bila nagrajena tudi najboljše dela vsake posamezne šole, podelili pa so tudi nekaj posebnih priznanj. Poleg liceja Prešeren so na natečaju sodelovali tudi dijaki Pedagoškega in družboslovnega liceja Antona Martina Slomška pod mentorstvom prof. Jasne Merku in Trgovskega tehničnega zavoda Žige Zoisa pod mentorstvom prof. Sonje Milič. Za najboljše delo liceja Slomšek je bil ocenjen video Nade Sossi, medtem ko je bila na zavodu Zoisa najboljša Sanja Mikac s poslikanim panojem. Dela dijakov so bila tudi razstavljena na zavodu za geometre Max Fabiani, kjer je včeraj tudi potekalo nagrajevanje.

SKUPINA G7 - V Rimu srečanje finančnih ministrov najrazvitejših držav

Protekcijonizem največja skušnjava vlad v sedanji krizi

Zaskrbljenost vzbujata zlasti program »kupuj ameriško« in pomoč avtomobilski industriji v Franciji

RIM/BERLIN/TOKIO - Finančni ministri in guvernerji centralnih bank iz skupine sedmih najrazvitejših držav (G7) so se sinoči zbrali na srečanju v Rimu, na katerem se bodo danes posvetili predvsem naraščajočim težnjam po protekcijonizmu v luči finančne in gospodarske krize, pogovarjali pa se bodo tudi o okrepljeni sodelovanju na področju regulacije finančnih trgov.

"Po svetu smo vse bolj priča primerom, ki govorijo v prid temu, da protekcijonistične težnje niso izginile. Mislim, da ima še posebej Nemčija interes, da na prihodnjih mednarodnih srečanjih zagotovi, da svet ne ponovi napak iz 30. let prejšnjega stoletja," je pred odhodom v italijansko prestolnico včeraj med govorom v spodnjem domu nemškega parlamenta bundestagu poudaril nemški finančni minister Peer Steinbrück. Prav Nemčija kot največja svetovna izvoznica v zadnjih dneh skupaj z drugimi pomembnimi izvoznicami in generalnim direktorjem Mednarodnega denarnega sklada (IMF) Dominiquom Straussom Kahnem glasno opozarja pred vrnitvijo protekcijonizma.

"Če se bodo ZDA, EU in druge države, ki so od Japonske zahtevale liberalizacijo trgovine, sedaj zatekle k protekcijonizmu, bo to absolutno zlo. Ta trend moramo zaustaviti in Japonska se mora odločno postaviti za to," je poudaril japonski finančni minister Šoiči Nakagava. "Medtem ko lahko protekcijonizem koristi posamezni državi, ima negativne posledice za celoten svet. Japonska bi rada podala konkretne predloge, da bi preprečila trend zaščite domačih industrij," je še dejal.

Prvi mož IMF, ki se prav tako udeležuje rimskega srečanja, pa je posvaril pred skrivno vrnitvijo protekcijonizma v bančnem sektorju. "Protekcijonizem se lahko vrne skozi zadnja vrata, še posebej v bančnem sektorju," je v včerajšnjem sporočilu za javnost zapisal Strauss-Kahn in obenem poudaril, da ne verjame v vrnitev tradicionalnih oblik protekcijonizma skozi zvišanje carin in zaostreitev administrativnih ovir. "Ko vlade zagotavljajo nova sredstva za finančni sektor ali dokapitalizirajo banke, lahko dodajo določilo, v katerem zahtevajo, da ta denar ostane doma. Tudi v raznih načrtih za oživitve gospodarstva imate lahko komentarje ali dopolnila, ki zahtevajo, da se fiskalne spodbude porabijo za nakup domačih proizvodov. Takšne oblike protekcijonizma se lahko vrnejo," je še zavrnil.

V zadnjih dneh sta največ prahu dvignila klavzula "kupujmo ameriško" v eni od različic ameriškega stimulacijskega paketa, katerega končno različico naj bi še ta konec tedna potrdila oba domova ameriškega kongresa, in paket pomoči francoskemu avtomobilskemu sektorju.

Predvsem Japonska, EU in Kanada so izrazile zaskrbljenost, da bi zahteva, da ameriška podjetja v projektih, financiranih s sredstvi iz stimulacijskega paketa, uporabljajo ameriško jeklo in druge industrijske proizvode, sprožila val protekcijonističnih ukrepov v drugih državah. To zahtevo je v paket vključil predstavniki dom kongresa, senat pa jo je nato omilil.

Paket vladne pomoči francoskima avtomobilskima proizvajalcema Renaultu in PSA Peugeot Citroenu pa je zaradi domnevnih spremljajočih zahtev, da morata podjetja ohraniti proizvodnjo v Franciji, sprožil negotovanje v Bruslju in nekaterih drugih evropskih prestolnicah, še posebej v Pragi in Berlinu. Francoska vlada je protekcijonistične težnje že zanikala in poudarila, da je pogoj za neposredno posojilo države le to, da proizvajalca med trajanjem posojila ne zapirata tovarn v Franciji.

Srečanje finančnih ministrov in guvernerjev centralnih bank sedmih najrazvitejših držav, na katerega je povabljen tudi Rusija, bo tokrat potekalo v tako turbulentnem vzdušju, kot že dolgo ne, saj je večina od sodelujočih držav po najnovejših podatkih o gospodarski rasti za zadnje četrtletje lanskega leta globoko v re-

cesiji.

"Moramo najti globalni odgovor na to krizo," je včeraj še poudaril Strauss-Kahn, medtem ko ameriški finančni minister Timothy Geithner, za katerega bo to prvi pomembnejši nastop na mednarodnem prizorišču, od srečanja pričakuje "drzne, komplementarne in izredne ukrepe vseh sodelujočih".

Italija, ki v prvi polovici leta predseduje skupini sedmih najrazvitejših držav in Rusije (G8), pa je na dnevni red srečanja prvih finančnikov skupine uvrstila izboljšanje regulacije in preglednosti svetovnih finančnih trgov, kar bo tudi glavna tema srečanja skupine 20 industrijsko najbolj razvitih držav in hitro rastočih gospodarstev (G20) aprila.

Italijanski finančni minister Giulio Tremonti bo tako kolegom predstavil zamisel o "pravnem standardu", ki naj bi veljal za svetovne finančne trge ter za ostrejši nadzor bank. Ta "pravni standard" bi med drugim urejal vprašanje davčnih ravij in delovanje špekulativnih skladov. (STA)

Srečanje vodi italijanski finančni minister Giulio Tremonti

ANSA

BLIŽNJI VZHOD - Sicer pa je včeraj prišlo do novega incidenta Hamas napovedal 18-mesečno prekinitev ognja z Izraelom

KAIRO, HAAG - Palestinsko gibanje Hamas bo kmalu razglasilo 18-mesečno prekinitev ognja z Izraelom, so sporočili egiptovski pogajalci. Kot je poročala egiptovska tiskovna agencija Mena, so na pogovorih med predstavniki Hamasa in egiptovskim vodjem tajne službe Omarjem Sulejmanom dosegli kompromis, ki ustreza tako Hamasu kot Izraelu.

Hamas naj bi tako pristal na primirje, če se bo Izrael zavezal, da bo odprl mejne prehode z območjem Gaze in da bo na območje, ki je bilo uničeno v 22-dnevnem bombardiranju, dopustil pomoč. Zdaj pa Hamas čaka še na potrditev iz Izraela.

Če bo Izrael pristal na podrobnosti dogovora, ki je bil dosežen v Kairu, bo Hamas najverjetneje že v prihodnjih treh dneh razglasil daljšo prekinitev ognja z Izraelom, je za arabsko televizijo Al Džazira napovedal visoki predstavnik gibanja Hamas Musa Abu Marzuk. Morda celo že v naslednjih 48 urah. Ta zaveza

naj bi zamenjala dosedanje krhko prekinitev ognja, ki jo je Hamas sicer tako kot Izrael razglasil enostransko 18. januarja, po koncu izraelske ofenzive na območju Gaze.

Poleg dogovora o trajnejši prekinitvi ognja, ki jo se na pogajanjih v Kairu s predstavniki Hamasa pogovarjali tudi o zbliznanju z gibanjem Fatah palestinskega predsednika Mahmuda Abasa. Cilj egiptovske pobude je, da bi se Palestinci znova enotno pogajali z Izraelom v mirovnem procesu. Predstavniki Hamasa in Fataha naj bi se na prvem poskusu sprave srečali 22. februarja.

Medtem so sicer na območje Izraela z območja Gaze včeraj zjutraj znova prileteli dve raketi. Zadeli sta okolico mesta Sderot, vendar večje škode nista povzročili. Izrael je takoj odgovoril z letalskim napadom, ki je zahteval dva mrtva. Na dlani je, da je incident postal pod vprašaj dogovarjanje o premirju.

Palestinska ministra za zunanje zadeve in pravosodje, Rijad al Malki in Ali

Kašan, pa sta včeraj glavnemu tožilcu Mednarodnega kazenskega sodišča (ICC) v Haagu Luisu Morenu-Ocampu predala dokumente, ki po njunih besedah dokazujejo, da je Palestina država, ki ima posledično od ICC tudi pravico zahtevati preiskavo vojnih zločinov Izraela.

Palestinska ministra od ICC zahtevata preiskavo zločinov, ki naj bi jih judovska država proti Palestincem zagrešila vse od leta 2002. Tožilcu ICC pa sta predale "vrsto dokumentov, ki kažejo, da je Palestina država, ki lahko svoj primer preda sodišču in zahteva preiskavo zločinov izraelske vojske", je novinarjem v Haagu po štiriurnem srečanju na ICC povedal Kašan.

"Prinesli bomo še več informacij o vojnih zločinih in zločinih proti človečnosti - ne le v Gazi med zadnjim izraelskim napadom, temveč tudi od leta 2002 do danes," je dodal Kašan. Povedal je, da so med dokumenti, tokrat predloženimi ICC, tudi dokazi o vojnih zločinih. (STA)

Obama že drugi ob ministra za trgovino

WASHINGTON - Republikanski senator Judd Gregg iz ameriške zvezne države New Hampshire je v četrtek predsednika ZDA Baracka Obama obvestil, da umika svojo kandidaturo za ministra za trgovino. Obama je tako po guvernerju Nove Mehike Billu Richardsonu ostal že brez drugega kandidata za trgovinskega ministra in brez tretjega republikanca v svoji administraciji.

Gregg je svojo odločitev za odstop od kandidature utemeljil z "neresljivimi konflikti" glede načrta za oživitvev ameriškega gospodarstva. Republikanci nasprotujejo predlogu zakona, ki se je v četrtek usklajeval med predstavniki domom in senatom, ker naj bi predvideval preveč porabe in premalo davčnih olajšav. Gregg sicer velja za odločnega fiskalnega konservativca in ob napovedi odstopa je dejal, da ne more uspešno delovati v Obamaovi ekipi, če ne podpira politike glede oživitve gospodarstva.

Clintonova in Lavrov se bosta srečala 6. marca

WASHINGTON - Zunanja ministra ZDA in Rusije Hillary Clinton in Sergej Lavrov se bosta sestala 6. marca v Ženevi, je včeraj med obiskom v Washingtonu po srečanju z ameriškim predstavnikom dejal visoki predstavnik EU za skupno zunanjo in varnostno politiko Javier Solana. Pojasnil je, da se bo državna sekretarka Clintonova 5. marca v Bruslju udeležila srečanja v okviru zveze Nato, naslednji dan pa naj bi se sestala z Lavrovom. Ta se srečanja v Bruslju ne bo udeležil, potem so bili lani zaradi ruskega posredovanja v Gruziji prekinjeni formalni stiki med Natom in Moskvo. V zadnjih tednih so se sicer odnosi med zavezništvo in Rusijo nekoliko otoplili. V Moskvi novice o srečanju Lavrova in Clintonove niso želeli komentirati.

V samomorilskem napadu v Iraku najmanj 30 mrtvih

BAGDAD - V samomorilskem napadu je bilo včeraj v Iraku ubitih najmanj 30 šiitskih vernikov, okoli 30 pa je bilo ranjenih. Kot je sporočila iraška policija, je napad na vernike, ki so bili na poti na verske obrede v šiitsko sveto mesto Karbala, izvedla ženska. Samomorilska napadalka je v mestu Iskandirija, ki leži okoli 40 kilometrov južno od Bagdada, napadla spredov več sto šiitskih romarjev. Med mrtvimi naj bi prevladovali ženske in otroci.

Do včerajšnjega napada je prišlo dan potem, ko je bilo v bombnem napadu v bližini svetišča imama Huseina v Karbali ubitih osem vernikov, več kot 50 pa je bilo ranjenih. (STA)

ZDA - Včeraj ob 10.20 po krajevnem času je treščilo na eno izmed hiš v naselju Clarence Centre Potniško letalo strmoglavilo v bližini Buffala: 50 mrtvih, med njimi vdova žrtve 11. septembra

Prizorišče nesreče

ANSA

BUFFALO - V letalski nesreči v bližini Buffala v ameriški zvezni državi New York je včeraj izgubilo življenje 50 ljudi. Na krovu letala se je poleg 44 potnikov in štirih članov posadke neslužbeno nahajal še en pilot. Poleg tega je strmoglavljenje letala, katerega črni skrinjici so že našli, zahtevalo tudi eno smrtno žrtev na tleh. Letalo bombardier dash 8 Q400 ameriške družbe Continental Airlines je strmoglavilo ob 10.20 po lokalnem času, pet minut pred načrtovanim pristankom na letališču v Buffalu. Strmoglavilo je na eno izmed hiš v bližnjem naselju Clarence Centre in nato zagorelo.

Med potniki na letalu je bila med drugim tudi vdova, ki je svojega soproga izgubila v terorističnih napadih na New York 11. septembra 2001. Beverly Eckert je bila na poti v Buffalo, kjer naj bi se udeležila slovesnosti v spomin na svojega moža, ki bi te dni dopolnil 58 let. Eckertova je bila ena izmed članic skupine vdov, mater in otrok žrtev takratnih napadov, ki so si v vlogi amaterskih lobistov najbolj prizadevali za to, da bi bila njihova država poslej varnejša pred teroristi. Spominu nanjo se je včeraj že poklonil ameriški predsednik Barack Obama, ki jo je minuli teden skupaj s skupino družin žrtev napadov sprejel v Beli hiši.

Kot kaže, pa bo kmalu več jasno tudi glede vzroka nesreče, saj so preiskovalci že našli črni skrinjici letala. Kot je povedal predstavnik Nacionalnega odbora za varnost v prometu (NTSB), sta skrinjici že na poti do njih. Čas, ki bo potreben za pridobitev podatkov iz skrinjic, je po njegovih besedah odvisen od njunega stanja. (STA)

GORICA - Šolniki so se sestali s senatorko in slovenskima deželnicama svetnikoma

Od ministrice bodo zahtevali priznanje specifik slovenske šole

Specifika mora biti upoštevana pri organikih, sestavi večrazrednic in imenovanju podravnatelj

Senatorica Tamara Blažina z ostalimi udeleženci včerajšnjega soočanja v organizaciji Sindikata slovenske šole

BUMBACA

Od ministrice za šolstvo Mariestelle Gelmini bodo zahtevali, da bo pri šolski reformi upoštevana specifika slovenskih šol v FJK predvsem glede organikih, urnikov, pogojev za sestavo večrazrednic in imenovanja ravnateljstev pomočnikov. Tako je bilo sklenjeno na včerajšnjem srečanju, ki je na pobudo Sindikata slovenske šole potekalo v goriškem KB Centru. Ob goriških šolskih in predstavnikih civilne družbe so se ga udeležili tudi vodja urada za slovenske šole pri deželni šolski upravi Tomaž Simčič, deželna svetnica Igor Gabrovec in Igor Kocijančič ter senatorica Tamara Blažina, ki bo še pred koncem meseca organizirala srečanje v Rimu.

Udeleženci sestanka so izpostavili vzele, ki se bodo v slovenskih šolah v Italiji pojavile iz izvajanja novih norm. Le-te bodo predstavniki sindikata, urada za slovenske šole in ravnateljice prihodnji teden obnovili v dokumentu, ki ga bo senatorica predstavila ministrici. V središču včerajšnjega srečanja so bile predvsem osnovne in nižje srednje šole; reforma se bo namreč slovenskih višjih srednjih šol, ki jih je včeraj predstavljala

ravnateljica Mihaela Pirih, dotaknila šole v šolskem letu 2010-2011.

V uvodu je tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič predstavil učinke, ki bi jih reforma lahko imela na število delovnih mest. »V primeru, da bi na osnovnih šolah goriških ravnateljstev v prihodnjem šolskem letu imeli 30-urni tedenski pouk, bi bili skupno ob osem delovnih mest. V primeru, da bi se uveljavila opcija 27 ur, bi bili ob 13 učiteljev. V najslabši hipotezi, ko bi bil delovni urnik učiteljev 24 ur in tedenski urnik 27 ur, bi v prihodnje izgubili celo 26 delovnih mest,« je navedel Prinčič in podčrtal, da gre pri teh podatkih za hipoteze, saj se nanašajo na letošnje število učencev in zakonske ureditve, ki bodo dopolnjeni s pravilniki.

V zvezi s tedenskim urnikom je bila izražena potreba, da se slovenskim osnovnim šolam zagotovi možnost nudenja 30-urnega pouka. Nove norme namreč zagotavljajo 27-urnega, dodatne tri ure pa lahko nudijo šole le v primeru, da že razpolagajo z zadostnim osebjem. »To je za specifično slovenske šole nesprijemljivo, saj poučujemo ob slovenski in italijanski,« so si bili edini so-

govorniki. Ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček pa je pri tem opozorila na potrebo, da bi fond 30 tedenskih ur še vedno lahko izpolnjevali z 28,5 urami tedenskega pouka in podaljšanjem šolskega leta, saj si večina šol zaradi pomanjkanja menz ne more privoščiti popoldanskega bivanja v šoli. Izjemi sta Romjan in Plešivo, kjer si prizadevajo za ohranitev podaljšane urnika oz. za celodnevno šolo, zajamčeno pa bosta morali imeti zadostno število učiteljev.

Od Gelminijeve bodo slovenski predstavniki predvsem zahtevali, naj določijo organikih za slovenske šole v FJK neposredno ministrstvu, kar bo preprečilo »bitko« med ravnateljstvi na deželni ravni. Problem, s katerim bodo seznanili ministrico, je tudi sprememba parametrov za sestavo večrazrednic. S povišanjem minimalnega števila učencev na razred bi namreč slovenske šole utrpeli hud udarec, zato bodo slovenski predstavniki zahtevali, naj se ohrani sedanja pravila. V zvezi z napovedanimi vertikalizacijami na Goriškem in Tržaškem je bilo podčrtano, da bo treba za slovenske šole zahtevati različne parametre pri imenovanju

ravnateljstev pomočnika. Beseda je tekla tudi o nižjih srednjih šolah. Simčič je povedal, da bo predmetnik obsegal 34 ur tedensko, drugi tuj jezik (na slovenskih šolah je to četrti) pa bo z ukinitvijo izbirnih predmetov obvezen: »Pri tem je treba razlikovati med Goriško, kjer nimajo profesorjev nemsčine v staležu in bi torej lahko stari še vedno zaposlili za podaljšan pouk angleščine oz. slovensčine in italijanščine, in tržaško pokrajino, kjer bi nemsčina postala obvezna.«

Blažinova je ob koncu predlagala sestavo dokumenta, v katerem bodo navedene vse težave, s katerimi se bodo goriške in tržaške šole spopadale v primeru, da bi ministrstvo ne upoštevalo njihove posebnosti. »Nujno potrebno je, da do tega pride čim prej, saj ne moremo čakati, da bodo organikih pripravljene,« je izjavila senatorica, ki bo srečanje z Gelminijevo skusala organizirati še pred koncem februarja. Z Blažinovo je soglasla Kocijančič, Gabrovec pa je ocenil, da bi bilo treba vladi postaviti čim večje zahteve in jo posebej opozoriti, kolikšnim količnim kšitvam so bile že podvržene slovenske šole. (Ale)

GORICA - Logistika

Tajani podpira goriške ambicije

Podpredsednik Evropske komisije in komisar za prevoze Antonio Tajani podpira goriške ambicije na področju razvoja čezmejne logistike. V ta namen je med včerajšnjim obiskom v deželi FJK povabil goriškega župana Ettoreja Romolija, naj v Bruslju predstavi projekte s področja prometne infrastrukture in logistike, ki jih pripravljajo na goriški občini, goriški prvi občan pa je vabilo sprejel.

Romoli je Tajaniju izročil pismo, v katerem predlaga evropski komisiji za prevoze podporo pri uresničitvi čezmejnih projektov, ki jih je goriška občina predstavila na zadnjem srečanju treh uprav in s katerimi bi že kratkoročno lahko okrepili zmogljivosti petega koridorja. »V bistvu gre za projekt, ki smo ga poimenovali Adria_A, in ki je sestavljen iz petih korakov,« je pojasnil Romoli. Prvega predstavlja že zaključeni projekt Rola-GO, čezmejni intermodalni terminal, ki je namenjen pretovoru blaga s ceste na železniške tirne. Projekt Euridice, ki je širšega obsega, saj pri njem sodeluje 22 partnerjev, je usmerjen v zagotavljanje izsledljivosti blaga in uresničitve ideje o inteligentnem tovoru. Namen projekta Porterinfra je izboljšanje transportnega sistema med pristanišči in notranjostjo ter okrepiti povezovanje med mesti in podeželjem. V okviru projekta Adria_A naj bi ponovno oživili železniške povezave v prostoru med Ljubljano in Benetkami s poudarkom na vmesnem območju, kjer infrastruktura v večjem delu že obstaja, sistem pa ne funkcionira zaradi manjših še ne pokritih sivih con. Peti korak je standardni projekt za prometno ureditev območij tovornega postajališča v Štandrežu in Vrtojbi, kjer je že izdelan načrt za širitev čezmejne intermodalne ploščadi, manjka le še nekaj povezav na obeh straneh, da bi lahko govorili o goriškem terminalu.

Med glavnimi goriškimi problematikami, ki jih je Romoli predstavil evropskemu komisarju, je vprašanje goriških črpalkarjev. »Čeprav gre za tematiko, ki ni v njegovi neposredni pristojnosti, je Tajani zagotovil, da se bo zavzel za ohranitev deželnega bencina. Za ponovno vzpostavitev proste cone v Gorici pa se bo zavzel predsednik dežele Tondo, ki pa bo moral poseči pri italijanski vladi,« je zaključil Romoli. (Ale)

GORICA - Zahtevajo okrepitev struktur in storitev

Družinski zdravniki po vaseh so vir zaskrbljenosti županov

V Gorici je sinoči zasedala konferenca županov, predmet razprave pa je bil položaj goriškega zdravstva tudi v luči zamenjave v vrhu zdravstvenega podjetja. S tem v zvezi so obravnavali dokument s celo vrsto zahtev, katerih osnovni namen je okrepitev zdravstvenih struktur in storitev, začeti s zahtevo, da se ojačijo bazne storitve na teritoriju. Dokument, ki ga je predstavil tržaški župan Gianfranco Pizzolitto, je podprl tudi goriški župan Ettore Romoli. Med drugim zahtevajo okrepitev oddelka za preventivo in medicino dela, ustanovitev deželnega centra za boleznin zaradi azbesta, povečanje organikih bolničarjev in zdravnikov ter odprtje urada za čezmejno programiranje na področju zdravstva s ciljem povišanja kakovosti storitev in znižanja stroškov. Med župani ni bilo soglasja okrog trditve, da cenijo dosedanje delo generalne direktorice, ki pa jo bo v kratkem nadomestil Roberto Ferri. Kritični so bilo do dežele in zaskrbljeni nad usodo družinskih zdravnikov, ki jim zakon nalaga, da se povežejo z drugimi zdravniki. Kam se bodo morali obračati ljudje na vaseh? so se spraševali župani.

Župani iz goriške pokrajine med zasedanjem v goriški občinski palači

BUMBACA

FIOM-CGIL - Proti ukrepom vlade

Mobilizacija ohromila tudi tržaška podjetja

Komunistični evroposlanec opozoril Evropsko komisijo na problem Eatona

Med manifestanti na protestnem shodu v Rimu, ki sta ga organizirala kovinarski sindikat Fiom-CGIL in sindikat zaposlenih v javnem sektorju, je včeraj bilo tudi preko sto tržaških delavcev iz ladjedelnice Fincantieri in tovarn Sbe, Ansaldo in Eaton. Množični protest je bil uperjen proti vladnim ukrepom za zaježitev gospodarske krize, proti sindikatoma CISL in UIL, ki naj bi prelomila skupno sindikalno fronto, še zlasti pa proti prekeremu delu.

Po podatkih pokrajinskega tajnika Fiom-CIGL, Thomasa Casotta, je bila 8-urna stavkovna udeležba tržaških in goriških delavcev zelo visoka, povedal pa je tudi, da so se somišljenikom sindikata Fiom-CGIL pridružili tudi člani drugih sindikalnih združenj. Po navajanju Casotta je stavka ohromila produkcijo v Fincantieriju in v tovarni Eaton Automotive, kjer je 340 zaposlenih ponovno v redni dopolnilni blagajni, v Ansaldo Sistemi industriali pa naj bi k mobilizaciji pristopilo 80 odstotkov uslužbencev. Delavci

so včeraj navsezgodaj, od pete ure dalje, pred vhodom v ladjedelnico izvajali zaporo za vozila, kar pa tokrat ni povzročilo težav izpred desetih dni, ko je bila četrta Panzano paralizirana zaradi gneče ustavljenih vozil. Vse kaže, da so zaradi napovedane stavke dobavitelji anticipirali prihod na četrtek.

Na Tržaškem ostaja v ospredju sindikalne kronike položaj tovarne Eaton. Komunistični evroposlanec Marco Rizzo je naslovil parlamentarno vprašanje na Evropsko komisijo. V njem je opozoril na zaprtje Eatonovih tovarn v Rivarolu in Massi, kar »razgalja resnični obraz poslovne strategije podjetja: selitev proizvodnje v države vzhodne Evrope in postopno zapiranje vseh ostalih tovarn«. Na dlani je tudi - trdi Rizzo -, da podjetje ne namerava več sodelovati s socialnimi partnerji pri pogajanjih, zato da se najde izhod iz krize. Komisijo zato poziva, naj se opredeli do porasta primerov delokalizacije in naj države članice spodbudi k spoštovanju dogovorov med sindikati in podjetji.

GORICA - Tretja in zaključna počastitev slovenskega kulturnega praznika

Svetla pot Glasbene matice v očeh beneškega govornika

»Ko bi organizirali eno samo, deželno proslavo, in to v videmski pokrajini, bi naredili bolj kulturno in elegantno potezo«

»Častljiva gospa« je praznovanje svoje zavidljive obletnice zaključila v goriškem Kulturnem domu. Dan narodnega ponosa in kulture so Slovenci v Italiji namreč letos posvetili Glasbeni matici, ki je pred sto leti v Trstu začela svojo svetlo pot.

Po Čedadu in Trstu je tudi Gorica v četrtek gostila osrednjo, skupno Prešernovo proslavo, ki je pod naslovom »In čujem te, klavir igra...« prikazala splet različnih umetniških govoric. Scenarij je napisala Tatjana Rojc, za glasbo je poskrbel Aleksander Ipavec, Danijel Malalan in Maja Gal Štromar sta recitirala in povezovala dogajanje, na odru, obdanem s čebelicami-mikrofoni in panjemzastorom, na katerem so se vrstile besede in podobe iz stoletne preteklosti Glasbene matice, pa so nastopili še njeni gojenci. V programu je zapel mešani pevski zbor Jakobus Gallus, tempirano je zaigral harmonikarski orkester šole Glasbene matice iz Špetra, izkazali so se še godalni kvartet Glasbene matice, harfistka Tadeja Kralj, trio harmonik in kitarist Marko Feri; v celoto je vse skupaj zaozkožil Gregor Geč. Večer, ki so mu oder, akustika in ozvočenje Kulturnega doma bili kot naročeni, je privabil v dvorano številne kulturne delavce in ustvarjalce, vidne predstavnike goriških Slovencev in mnoge ljudi, ki čutijo z narodom; med prisotnimi je bil predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, pa tudi nekaj uglednih gostov iz Slovenije. Proslava se je zaključila z branjem, ponavljanjem in mrmranjem besedila 15. člena zaščitnega zakona, ki - še vedno zaman - naroča ustanovitev slovenske sekcije pri državnem konservatoriju.

Goriška proslava je bila obenem beneško zaznamovana, saj je slavnostni govornik bil beneški kulturni delavec Davide Clodig, ki je bral oz. recitiral svoj govor. Začel je: »Prvi stavek: Allegro ma non troppo. Vsako soboto se peljem v Bardo, gor me čakajo moji učenci. Enotni prostor Slovencev v Italiji zaenkrat še ni dosežen rezultat. Zadnje soboto sem imel s seboj plakat, na katerem je pisalo o stoletnici Glasbene matice. Kako je čudna včasih zgodovina. Odprli smo podružnico komaj pred sto dnevi in že praznujemo. Sto dni ali sto let? Ne vemo. Učimo se skladnice slovenskih skladateljev, veselimo se skromnih dosežkov, vsako toliko se ozremo na zasneženo hribovje, za katerim se skriva rezijanska do-

Občinstvo v dvorani goriškega Kulturnega doma (levo), Davide Clodig, za njim zbor (desno) in Aleksander Ipavec med nastopom (spodaj)

BUMBACA

lina, in gremo naprej. Ali je bilo isto v Trstu leta 1909? Težko vprašanje. Gotovo se takrat pod Veliko glavo ni razmišljalo o glasbeni vzgoji, saj zavesti o kulturni pripadnosti in bogati dediščini ni skoraj nihče podpiral. Obratno. Komaj pred stotimi dnevi je slovenska glasbena šola začela delovati in nekako vključila tudi Tersko dolino v šolski sistem naše

skupnosti. V sosednji dolini pa smo, kot se za manekenko spodobi, izbrali Luigo za osebnost Primorske v januarju.« Govornik se je tudi obregnil ob prakso treh proslav: »Ko bi letos organizirali eno samo, poenoteno deželno proslavo ob dnevu slovenske kulture, in to v videmski pokrajini, bi zagotovo naredili bolj kulturno in elegantno potezo.«

Nadaljeval je: »Drugi stavek: Largo, kvazi otožno. Pogled iz nižine na gorovje me vedno preseneti. Tudi meni, ki stanujem v hribih, je takšen pogled tuj. Človek iz nižine mora biti radoveden, saj se gotovo vsak dan sprašuje, kdo živi tam za tistimi kamnitimi vrhovi. Ta človek bi moral biti podoben nekemu, ki se uči igrati na klavir in se mu za vsako tipko odpira vesolje melodij. Ali nekemu, ki mu note na papirju niso le znaki, temveč seštevki čustev, ki se prepletajo v neki tenki dimenziji. Žal mi je včasih za ljudi, ki se ne zavedajo moči glasbe...« Svoj govor je Clodig tako zaključil: »Tretji stavek: Rondó. Ne more biti naključje, da pogosto uporabljamo besedo "sto". "Poznava se že sto let," to bi spontano rekel človek, če bi govo-

ril o Glasbeni matici. Ne more biti naključje, da pogosto uporabljamo besedo "sto". Danes dihamo vsi sto na uro. Radi bi si malo oddahnili in šteli kot otroci, najprej do deset, potem do sto. Kar ni lahko, če istočasno opravljamo sto stvari. Ne more biti naključje, da pogosto uporabljamo besedo "sto". Kaj si delal pred stotimi leti? Nič, saj ga ni bilo. In kaj dela, kdor je takrat bil? Nič, saj ga ni. Morda tudi zato je stoletnica mejnik. Ne more biti naključje, da pogosto uporabljamo besedo "sto". Ljudje nas zapuščajo. Ustanova pa ostane, sama, ne da bi bila več vezana na ljudi. Ostane ustanova, ki združuje ljudi raznih starosti, raznih obdobj, raznih misli... Ne more biti naključje, da danes uporabljamo besedo "sto".« (aw, red)

DOBERDOB - Prireditev v župnijski dvorani

Trubarjev večer

Nastopila sta društvo Vuk in osnovna šola iz Mirna - Na ogled tudi dragocen izvod Dalmatinove Biblije

Mirenski gostje na doberdobskem odru

BUMBACA

Trubarjevo življenje in misel sta v četrtek zvečer zaživela v župnijski dvorani v Doberdobu, kjer je na pobudo družine Gergolet potekal zanimiv kulturni večer. Občinstvo z obeh strani meje je prisluhnilo gostom kulturnega društva Stanko Vuk iz Mirna in otrokom tamkajšnje osnovne šole, ob tem pa je imelo možnost, da se je z razstavo starih knjig, ponatisov, raznih predmetov in izdelkov vživelo v duh 16. stoletja.

Otroci so renesančno obdobje priklicali s flautami, recitalom Trubarjevih spisov in pesmijo, življenjepisa in delo očeta slovenske književnosti pa so opisali odrasli člani mirenskega kulturnega društva. Le-ti so tudi izrazili željo, da bi bili čezmejni kulturni stiki danes, ko ni več meja med Italijo in Slovenijo, še bolj pogosti kot doslej. Nato je knjižničarka in odbornica kulturnega društva Elvira Brumat Medvešček opisala ponatis in predmete, ki so bili na ogled v župnijski dvorani. Z mirenske knjižnice so prinesli ponatis Abecedariuma, koledarjev, Zimskih uric in drugih knjig, pa tudi fotografije, sod in tiskarski stroj. Razstavljeni sta bila ne nazadnje restavrirana Dalmatinova Biblija iz leta 1584 in njen ponatis iz leta 1968, ki sta last Romana Gergoleta. Razstavo so si včeraj ogledali učenci prvih dveh razredov doberdobske nižje srednje šole, v ponedeljek ali torek pa bodo verjetno obiskali župnijsko dvorano tudi tretješolci.

SOVODNJE - Franko Žerjal na osnovni šoli

Ob kulturnem prazniku povabili medse ustvarjalca

Franko Žerjal pri sovodenskih otrocih

BUMBACA

Vsestranski slovenski ustvarjalec Franko Žerjal je včeraj obiskal osnovno šolo Butkovič Domen v Sovodnjih, kjer so priredili tradicionalno srečanje ob dnevu slovenske kulture. V uvodu so otroci zapeli Zdravljico, nato pa je bil na vrsti pogovor z gostom. »V Sovodnjih imamo navado, da Prešernovo proslavo priredimo v obliki srečanja z avtorji. Z njihovim delom seznanimo otroke že pred obiskom,« je povedala učiteljica Tamara Srebrnič.

Režiser, igravec, likovnik in še marsikaj se je najprej srečal z učenci četrtega in petega razreda šole Butkovič ter osnovne šole z Vrha, kasneje pa so bili na vrsti otroci prvih treh razredov sovodenske šole. Žerjal je pozornim slušateljem prebral nekaj pravljic, nato pa so bila na vrsti vprašanja. V zameno so ustvarjalcu izročili dve publikaciji, ki sta nastali v prejšnjih letih na podlagi raziskovalnega dela otrok sovodenske občine.

NOGOMET - V A-ligi

»Vse« v znamenju milanskega derbija

Inter kotira več na stavnicah, Milan se ubada s poškodbami - Lazio in Napoli danes za izhod iz krize

Po mnenju mnogih bi lahko bil ta krog A-lige že odločen za naslov. Na sporedu bo namreč milanski derbi, ki bi lahko še kako vplival na končni razplet pri vrhu. Med Interjem in Milanom je v tem trenutku osem točk razlike, če bi Mourinhov varovancem jutri zvečer (ob 20.30) uspelo premagati mestnega tekmeča pa bi črnodreče pahnili na razdaljo enajstih točk, kar bi bilo 14 krogov pred koncem že zavidljiva prednost. Seveda je treba tudi upoštevati, kako se bo zaključilo srečanje med Juventusom in Sampdorjo, a z zmago bi Inter imel zagotovo tekmeča manj na poti do četrtega zaporednega »scudetta«. Tudi za pobiralce stav je Inter favorit, saj je kotacija za zmago Interja vredna 2,30, medtem ko zmago Milana nagradijo v vrednosti 3,10. Medtem ko ima Mourinho na razpolago vse igralce, se Ancelotti ubada s težavami zaradi številnih poškodb (ambulanto polni kar osem Milanovih igralcev, med temi so Kaka, Borriello in Gattuso). Interjevo napadalno dvojico bosta najbrž sestavljala Ibrahimović in Adriano, medtem ko bo Ronaldinho nadomestil Kakaja za edinim prvim napadalcem Patom.

Drugouvršeni Juventus bo gostil na Olimpico Cassanovo Sampdorjo. Prav za Cassana se vse bolj govori, da bi lahko bil ena izmed okrepitev Juventusa med poletnim prestopnim rokom. Tudi zaradi tega se želi talent iz Barija izkazati proti njegovim možnim bodočim soigralcem. Ranieri veliko stavi na povratek Tiaga na sredini igrišča, medtem ko bosta v napadu igrala Del Piero in Amauri. Trener Sampdorje Mazzarri računa še na kak odločilen Pazzinijev gol in na trdnost obrambne vrste.

V boj za pomembno četrto mesto (omogoča igranje predkroga za uvrstitev v najprestižnejši evropski pokal - ligo prvakov) je trenutno vključena trojica ekip, Roma, Genoa in Fiorentina: zadnji dve si bosta stali nasproti jutri, medtem ko bo Roma igrala v Bergamu. Danes pa bomo videli, če Lazio (gosti Torino) in Napoli (gosti Bologna) bosta našla izhod iz krize. Reja si je med tednom prevzel odgovornost za zadnje spodrsiljaje, za prepoved svoje ekipe pa računa na doprinos novega nakupa Datola. (I.F.)

NAGRADE - Danes na Občini Trst

Priznanja za 70 tržaških »azzurrov«

V dvorani tržaškega občinskega sveta bo Združenje Azzurri d'Italia danes ob 11. uri pripravilo tradicionalno nagradjevanje tržaških državnih reprezentantov, ki so se uveljavili v minulem športnem letu. Nagradili bodo preko 70 športnikov in športnic, med njimi tudi nekaj slovenskih in/ali pripadnikov naših društev, kot so atletinja Claudia Coslovich, kotalkarici Tanja Romano in Francesca Roncelli, hokejisti Gianluca in Stefano Cavalieri ter Davide Battisti, rolkarici Mateja Bogatec in Ana Košuta, tekmovalca v športnem ribolovu Andrea Lisjak in Devan Radović ter odbojkarica Sandra Vitez. Nagrajen bo tudi koprski igralec tržaškega rokometnega prvoligaša Tin Tokič. Med znanimi dobitniki so tudi olimpijci, sabljačica Margherita Granbassi, hitrohodec Diego Cafagna, gimnastičarke Francesco Benolli, Sara Bradaschia in Federica Macri, veslač Michele Zerai, triatlonka Danila Chmet, plavalec Nicola Cassio in strelka Valentina Turisini.

Ob priliki bodo nagradili tudi dobitnike literarnega natečaja Trofeja Ezio Li-

DANES: ob 18.00 Lazio - Torino, ob 20.30 Napoli - Bologna.

JUTRI: ob 15.00 Atalanta - Roma, Cagliari - Lecce, Chievo - Catania, Genoa - Fiorentina, Juventus - Sampdoria, Reggina - Palermo, Siena - Udinese, ob 20.30 Inter - Milan.

VRSTNI RED: Inter 53, Juventus 46, Milan 45, Fiorentina 41, Genoa in Roma 40, Palermo 35, Napoli in Cagliari 34, Atalanta 33, Lazio 31, Udinese 30, Siena in Catania 26, Sampdoria 25, Bologna in Lecce 22, Torino in Chievo 19, Reggina 16.

Umrli Bulgarelli

BOLOGNA - V 69. letu starosti je po dolgi boleznini umrl nekdanji nogometaš Bologne in reprezentance Giacomo Bulgarelli. V A-ligi je za svoj klub, kateremu je bil zvest celo kariero, odigral 486 tekem in dosegel 43 golov, za »azzurre« pa 27 tekem (7 golov). Z Mazzolo in Rivero je bil v 60. in 70. letih najboljši vezist v Italiji.

Pato naj bi bil jutri edini pravi Milanov napadalec

ANSA

NOGOMET - Triestina je proti Sassuolo osvojila točko

Sodnik metal polena pod noge

V drugem polčasu je Gava Triestino precej oškodoval - Sassuolo večji del tekme v podrejenem položaju - Uspešna igra Antonellija in Testinija

Sassuolo - Triestina 1:1 (1:1)

STRELCA: Granoche v 7., Erpen v 47.;

SASSUOLO (4-3-3): Bressan; Rea, Anselmi, Piccioni, Donazzan; Salvetti (19.dp Poli), Magnanelli, Pensalfini; Erpen (23.dp Martinetti), Zampagna, Noselli (31.dp Pagani). Trener: Mandorlini.

TRIESTINA (4-4-2): Agazzi 5; Cacciatore 6,5, Cottafava 6,5, Minelli 6,5, Rullo 6,5; Antonelli 7, Gorgone 6,5, Princivalli 6,5, Tabbiani 6 (38. Cia 5,5); Testini 7, Granoche 6,5 (31.dp Della Rocca). Trener: Maran.

SODNIK: Gava iz Conegliana 5. OPOMINI: Minelli, Pensalfini, Erpen, Zampagna, Anselmi, Pagani; GLEDALCEV: 3.500.

Najbrž bi se pred srečanjem v taboru Triestine marsikdo veselil, če bi mu

napovedovali osvojitve točke v gosteh proti Sassuolo, a za včerajšnje Triestino ima točka dokaj grenak priokus. Verjetno bi celoten izkupiček Tržačani celo osvojili, ko jih ne bi sodniška trojica precej oškodovala. Nerazumljivo razveljavljen Cacciatorejev gol in vsaj dve sporni igri z roko v kazenskem prostoru Sassuola, ki ju sodnik ni hotel kaznovati, so zaustavili Tržačane, ko so bili res korak od gola. A Maran je lahko nasmejan zapustil igrišče, saj smo včeraj videli ponovno na delu zelo organizirano in odlično postavljeno ekipo. Trener Triestine bo moral globoko razmisliti le nad tem, čemu igra rdečih s helebarde zadnje čase tako niha.

Za Triestino so bila doslej gostovanja v Sassuolo vedno uspešna. Sicer je šlo za tekme C2-lige, a v treh tekmah v Emiliji so Tržačani prav tolikokrat slavili, zadnjič celo 5:2 v sezoni 2000-2001. In tudi tokrat se je tekma za Triestino začela na najboljši možen način. Po samih sedmih minutah so namreč Maranovi varovanci že vodili. Prosti strel Antonellija je Granoche z glavo neubranljivo preusmeril proti Bressanovim vratom in se tako tretjič v sezoni vpisal med strelce. Triestina je v prvem delu srečanja trpela le prvih deset minut po doseženem голу, ko je Sassuolo poskušal takoj reagirati na vodstvo nasprotnikov, a se je nevarno približal Agazzijevim vratom le v 10. minuti, ko je Zampagna poskušal z glavo in zgrešil gol le za nekaj centimetrov. Drugače se je Triestina organizirano in učinkovito branila, vendar se ni omejila na to. Princivalli in ostali so znova igrali solidno. Kroženje žoge je bilo na trenutke brezhibno, prehajanje iz faze obrambe v fazo napada hitro in učinkovito, pravočasno so širili igro in omogočali igralcem na pasovih, da so bili večkrat v situaciji 1:1. Sassuolo je povzročal še največ težav Testini, čigar položaj med obrambno in vezno vrsto domače ekipe mu je omogočal, da se je večkrat znašel sam, se lahko obrnil proti nasprotnikovim vratom in nato se odločil, ali podati do kakega soigralca ali s preigravanjem poskušati se izogniti nasprotnikovim branilcem. Kmalu se je na desni strani razigral še Antonelli, ki je streljal, podajal, preigral, tekel, pomagal v obrambi. Triestina je nasprotnika onesposobila že s presingom Granocheja in

Urugvajski napadalec Pablo Granoche je sinoči dosegel tretji gol v letošnjem prvenstvu

Testinija, tako da Mandorlinijevi varovanci niso vedeli, kako priti Triestino do živega. Žal jim je prav ob koncu prvega polčasa priskočil na pomoč Agazzi. Erpen je neprečično streljal, a tržaški vratar je nespretno posegel in tako dobesedno podaril zadetek.

V drugem polčasu je bila igra Triestine še boljše. Sassuolo so Princivalli in ostali popolnoma nadigrali. Nevarne priložnosti za goste so se vrstile kot na tekočem traku. V 54. minuti je Antonelli prisilil Bressana na zahteven poseg, žogo je Granoche brnil proti sredini kazenskega prostora, kjer je Cacciatore z glavo zadel v polno. Gava pa je po posvetovanju s stranskim sodnikom gol (nepravilčno) razveljavil zaradi nedovoljenega položaja. Dve minuti kasneje je vratar domačih z nogo znova odločilno posegel po strelu Antonellija. V 73. minuti pa je Zampagna odbil z roko strel nezadržnega Antonellija. Za sodnika dotik ni bil nameren: dokaj sporno. Ravno tako deset minut kasneje, ko je Pagani s komolcem odbil prosti strel Princivallija. V celem drugem polčasu je Sassuolo poskušal le z Zampagno proti koncu tekme, drugače pa so bili domači stalno v (zelo)

podrejenem položaju.

Top: dvojica Testini-Antonelli je navdušila s hitrimi kombinacijami, prehajanji, uspešnimi predložki in tudi streli (zlasti Antonelli).

Flop: Če je bil pred enim tednom edini, ki si je zaslužil pozitivno oceno, si tokrat vratar Triestine Agazzi zasluži črno piko (a to je večkrat usoda vratarja, saj ga opazimo le zaradi neverjetnih posegov ali neverjetnih napak). Strel Erpena bi lahko brez težav odbil, a pustil se je presenetiti od čudnega odboja žoge in tako podaril gol Sassuolo.

SPORED: Bari - Vicenza sinoči; danes ob 16.00 Ascoli - Brescia, Avellino - Albinoleffe, Empoli - Rimini, Mantova - Cittadella, Parma - Grosseto, Piacenza - Ancona, Pisa - Livorno, Salernitana - Modena, Treviso - Frosinone.

VRSTNI RED: Livorno 45, Bari 44, Sassuolo 42, Brescia 40, Grosseto in Parma 38, Empoli 37, Triestina 36, Vicenza 35, Ancona in Rimini 32, Albinoleffe 31, Mantova 29, Cittadella in Pisa 28, Salernitana in Frosinone 26, Piacenza 25, Ascoli 23, Treviso 22, Avellino 20, Modena 18.

Iztok Furlanič

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA SVETA „KROJENI“ ZA PRIMORSKO

Edinost je tokrat objavila pismo bralca, ki se pritožuje zaradi kraje, saj so mu v gostilni Balkan v Ulici Tivarnela ukradli zimsko suknjo. »Šel sem to naznanit na centralni redarstveni urad. Po daljšem čakanju so mi veleli, naj grem na redarstveno postajo na južni železnici, v katero območje spada ona gostilna. Šel sem v redarstveni urad na južni železnici še isti večer okoli enajste ure. Ker ni bilo več inšpektorja, si je eden redarjev zabeležil mojo prijavo ter mi rekel, v slovenskem jeziku, naj se zopet zglašim naslednji dan zjutraj. Storil sem tako. Ker ni bilo inšpektorja, je zopet govoril z mano isti redar, kakor prejšnjič. Ali o čuda: tokrat ni znal več slovenski! Menil je: no kapiso slavo, la parli italian o tedesco!

Ker mož že po svoji zunanosti napravljiva vtis, da je slovenskega rodu, ker je tudi prejšnjič govoril slovenski, je jasno, da to pot ni hotel go-

voriti v našem jeziku!! Tako postopanje je graje vredno, ker je žaljivo nasproti slovenski javnosti, ob enem pa tudi ni v interesu policijske službe!«

Slovanska knjigarna in papirnica gospoda J. Gorenjca je izdala prvi slovenski biokoleadar. »Biokoleadar – zapisnik, kakoršnja potrebo smo že davno čutili. Ta koledar je kaj praktičen: more se ali obesiti, ali postaviti na mizi. Razen tedenskih listov ima vsakodnevne lističe za trganje, a na koncu razne praktične tablice. Izdelan je koledar solidno in ukusno, a tudi glešno preveč ne konkurirati s sličnimi italijanskimi in nemškimi izdaji. Gospod Gorenjec je namenil darovati pet odstotkov bruto skupila za ta koledar naši družbi sv. Cirila in Metodija. Toplo priporočamo to koristno in krasno izdanje, kakoršnjega treba vsaka slovenska hiša, posebno pa trgovci. Slovenski biokoleadar se more dobiti po vseh slovenskih knjigarnah. Koledar stane eno krono in dvajset stotk.«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Te dni je spet na dnevnem redu vprašanje zelenjavnega trga na Ponterošu. O zadevi je župan razpravjal s predstavniki male trgovine na njihovem zadnjem zborovanju, marsikdo pa bi rad spremenil namembnost trga, kljub temu, da je zelenjavni trg na Ponterošu že dolgo let tam in je s kramarji ob kanalu prava značilnost Trsta. »Tod gre mimo skoraj vsak tujec in se ustavi pri stojnicah ter nakupi raznega blaga in sadja. Lega je zelo primerna, ker je trg ob glavnih prometnih žilah in v središču mesta. Zaradi tega je pač tudi precej kupčije. O tem bi znali povedati zlasti številni kramarji, ki so prišli iz južnih krajev, postavili stojnice, se naučili nekaj besed vseh mogočih jezikov in služijo lepe denarce. Tudi prodajalke sadja, zlasti tiste, ki imajo stojnice ob ul. Roma, se ne morejo kdove kaj pritoževati glede prodaje. Težavno je pa zaradi vremenskih neprilic, ko pritisne mraz, piha burja ali dežuje. Sitnosti so tudi zaradi te-

ga; ker morajo vsak večer pospraviti stojnice in odpeljati blago v več ali manj oddaljena skladišča. Starejše prodajalke pa se na splošno preveč ne pritožujejo zaradi burje, ker so si v letih pač utrdile kožo in jim je glavna skrb, da nekaj zaslužijo. Večina prodajalk bi torej kar pristala na to, da vse ostane pri starem, toda glede ureditve trga so razni predlogi, ki upoštevajo vedno večje potrebe mestnega prometa. Je že lepo, da ima Trst tako značilen kotiček, pravijo marsikateri, toda številni avtomobili v bližnjih ulicah nimajo prostora za parkiranje, arhitektonsko trg ne pride do veljave, če je pokrit s stoterimi stojnicami, in vse tudi niso prav lepe, zlasti v ozadju sadje je izpostavljeno prahu itd. Pa tudi branjeveke, rožarice in prodajalke zaslužijo zavetje na pokritem prostoru. Zaradi tega so prišli na dan s predlogom, da bi napravili pokrit zelenjavni trg ne več na trgu Ponterošo, pač pa na trgu sv. Antona.«

FILMI PO TV

Sobota, 14. februarja, Italia 1, ob 21.05

Shrek

Režija: Andrew Adamson in Vicky Jensen
Igrajo: Mike Myers, Eddie Murphy, Cameron Diaz, John Lithgow

Shrek je svojevrstno bitje, ki živi v močvirju in ne mara ljudi. Najraje je sam, vendar je njegove samote konec, ko k njemu vdrejo pravljčni liki, ki jih je iz njihovega kraljestva spodil zlobni lord Farquaad. Shrek se odloči, da bo rešil njihov dom in s tem seveda tudi svojega. S Farquaadom skleneta kupčijo. Shrek naj bi tako rešil lepo princeso Fiono iz gradu, ki ga varuje strašni zmaj, Farquaad pa bo poskrbel za njegove nepovabljenе goste. Med nevarno nalogo Shreka spremlja jezični osel, ki noče za nič na svetu izgubiti pravice do kakeršnegakoli jezikavega komentiranja. Shrek in Fiona, ki naj bi postala Farquaadova nevesta, se sredi razburljive pustolovščine zaljubita. Grdi protagonist je zaradi novih čustev preseenečen in zmeden. Še bolj pa ga prizadene Fionina temačna skrivnost.

Nedelja, 15. januarja, Sky cinema, ob 21. uri

Grease

Briljantina

Režija: Randal Kleiser
Igrajo: John Travolta, Olivia Newton-John, Stockard Channing in Jeff Conaway

V enem najbolj oboževanih in prepoznavnih romantično komičnih mjuziklov, so na zelo preprost, pa vendar izredno simbolen način, prikazane ljubezenske težave in kaprice najstnikov, ter njihova večna dilema, ali je bolje razvijati lastno osebnost, ali pa se pridružiti skupini priljubljenih idolov. Avstralka Sandy spozna na počitnicah v Ameriki prijaznega in privlačnega Dannyja Zuko in med njima se kmalu razvname ljubezen. Sandy je zato toliko bolj srečna, ko se njeni starši odločijo ostati v Ameriki in se tako že lahko veseli ponovnega snidenja z Dannyjem v šoli. Toda tam je Danny povsem drug mladenič, in se kot vodja skupine lepotcev T-Birds, noče navezati zgolj na eno dekle...

Ponedeljek, 16. februarja, Sky cinema, ob 21. uri

Moulin Rouge

Režija: Baz Luhrmann
Igrajo: Nicole Kidman, Ewan McGregor, John Leguizamo, Jim Broadbent, Richard Roxburgh

Dogajanje je postavljeno v znameniti rdeči predel Pariza, kjer je ljubezen na prodaj. Tukaj se odvija tragična ljubezenska zgodba med mladim in nedolžnim piscem Christianom in fatalno žensko, zvezdo kabarejskega gledališča Satine. Na videz hladna in nedostopna, a neustavljivo privlačna in vredna vsakršnega poželenja, Satine sanja o tem, da bo nekoč postala prava igralka v pravem gledališču. Pri uresnitvi njenih sanj ji »pomaga« upravnik razvpitega nočnega kluba Moulin Rouge. Po njegovem načrtu mora Satine očarati premožnega vojvodo, da bi le ta prispeval denar za njun naslednji projekt. A naključje hoče, da stvari potekajo drugače in kmalu med Satine in Christianom vzklije ljubezen, ki pa je zaradi vseh okoliščin, denarja, socialnih razlik in boleznj, obsojena na propad.

Petek, 20. februarja, rete 4, ob 15.35

Eva

contro Eva

Režija: Joseph L. Mankiewicz
Igrajo: Bette David in Anne Baxter

Priznana gledališka igralka odloči, da si bo vzela tajnico, ki naj bi ji služila tudi kot menadžer. V službo sprejme neko oboževalko, Evo Harrington, ki bi bila seveda pripravljena na vse samo zato, da bi lahko stala ob strani svoji veliki zvezdi. Gledališka igralka je seveda prepričana, da se Eva vedne tako ravno zato, ker jo obožuje, v resnici pa ima dekle dokaj različne namene... (Iga)

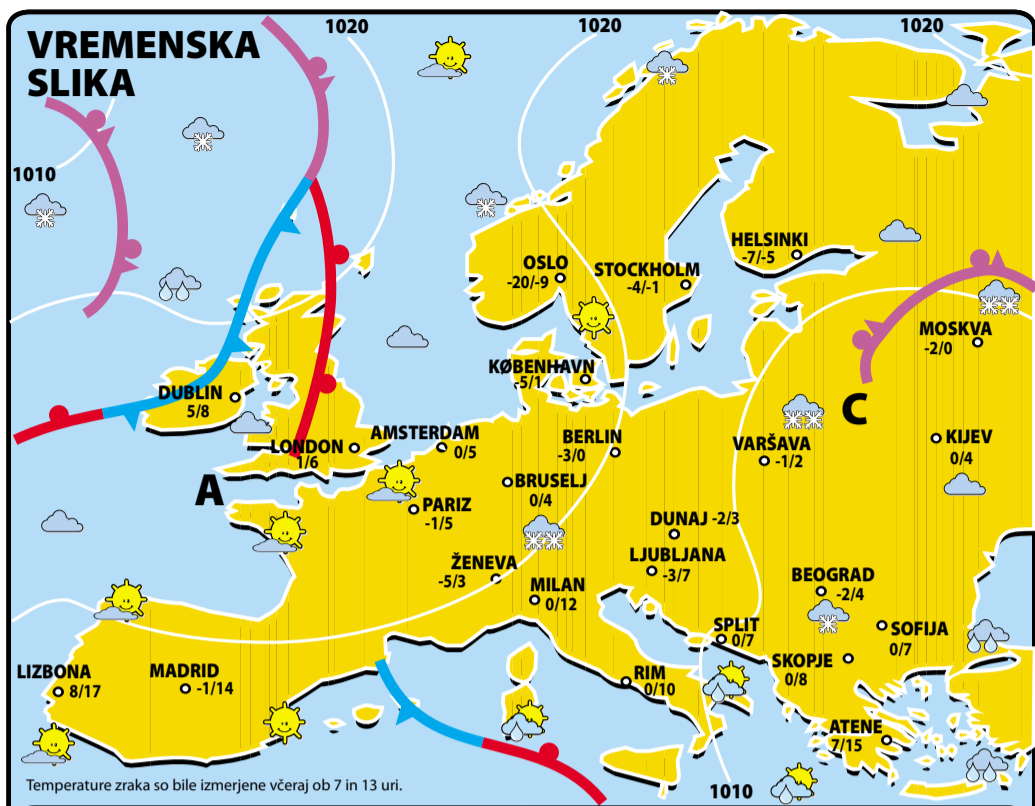
NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI PRIREDITEV

SESTAVIL LAKO	SLOVENSKI TEDNIK ZA GLASBO, FILM IN TV	NEKDANJI TIP MAJHNEGA FIATOVEGA AVTOMOBILA	PREBIVALCI AZIJSKE DRŽAVE	ABRAHAMOV NECAK	BRANISLAV NUSIČ	ODISEJEVA DOMOVINA	BOSANSKI GLASBENIK MILIČEVIČ	MEHKO USNJE IZ OVCJE ALI KOZJE KOZE	KRILO RIMSKE LEGIJE	KRAJ PRI ZADRU	TVOREC, PISATELJ, PISEK	RICCARDO ILLY	MESTO V ITALIJI, ZAHODNO OD ANCONE	NEPRIJETEN OBCUTEK
BLEŠČEČA SE BELA RUKNINA								GRŠKI POLITIK (KONSTANTIN)						
VELEMESTO V KANADI								ANGL. IGRALEC LAURENCE NEKD. ITAL. VOJAK						
PREDSTOJNIK SAMOSTANA					LONČNICA, REPASTI ŠČIR ANDREJ ZAMEJIC							SAMUEL ADAMS AM. REZISER PECKINPAH		
RAZPOKA, SPRANJA				SOZVOČJE TONOV VELIK PTIČ TEKAC					PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	SARAJEVSKI NOGOMETAS (IVICA) KOSTNICA				
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	AM. PEVEC (MARIO) PREGRETI VODNI HLAPI						DRAGO OTA			MESTECE PRI BOČNU VERGILOV JUNAK			KIRURSKI POSEG	ITALJANSKO PRISTANIŠČE OB JADRANSKEM MORJU
ITAL. PEVEC DANIELE GLAVNA IGRALKA					IME PREBIVALCA PO KRAJU	AZIJSKA DRŽAVA Z GL. MESTOM VIENTIANE	AMERIŠKI IGRALEC (BURL)				NOVOZEL. PTICA GOZDNA ŽIVAL			
							INDIJSKO IME NAŠ PESNIK (MARKO)							PABLO NERUDA EGIPČANSKI BOG
FOTO KROMA	PRIPADNIK ARISTOKRACIJE	VRSTA MENICE	PRAVOSLAVNA SVETA PODOBA	SL. OLIMPIONIK CERAR AM. IGRALKA FONDA		MESTO V LACIJU	LETALIŠČE HONG KONGA TAI ... VRSTA PLINA		DIVJI MERJASEC ZBRANJE PODATKOV					
OVADBA					BÜRGERJEVA JUNAKINJA LILI NOVY				INDIJSKO LJUDSTVO V EKVADORJU ANNA OXA					
PRIPRAVE ZA GLAJENJE PERILA					MESTO V FJK VRSTA ZITA					VRSTA DLETA KONJ MAJHNE RASTI				
ANTICNA LJUBLJANA					PROSV. DELAVEC TERÇON ONASSISOV VZDEVEK				VOJAŠKI OBRAMBNI MANEVR ITAL. PEVEC				DOMAČA PER-NATA ŽIVAL KEM. SIMBOL ZA TANTAL	
SPARTANSKI KRALJ, MOZ LEPE HELENE					NAJPOGOŠTEJŠI VEZNIK EVOGEN LOVSIN		BIBLIJSKI OCE DOLORES IBARRURI			ZAZNAVANJA S PRSTI IVAN TAVČAR				ALES DOKTORIČ
ITALJANSKA IGRALKA MIRANDA				AMERIŠKA IGRALKA (EVE)			DOLOČITEV; NAMEMBNI KRAJ							
ČHOV ANTON				AFRIŠKA ANTILOPA			IGOR KOMEL		SLOVENSKI GLASBENIK SOSS				SIRSKI PREDSEDNIK (HAFEZ AL)	

V naslednjih dneh bodo nad našo deželo dotekali mrzli severni tokovi, ki bodo zelo suhi v nižjih plasteh ozračja. Nad zahodno in delom srednje Evrope je šibko območje visokega zračnega pritiska. S severnim vetrom doteka nad naše kraje razmeroma hladen in občasno malo bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 7.09 in zatone ob 17.30
 Dolžina dneva 10.21

LUNINE MENE
 Luna vzhaja ob 23.42 in zatone ob 8.53

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.35 najvišje 42 cm, ob 7.13 najnižje -22 cm, ob 12.20 najvišje 5 cm, ob 17.50 najnižje -25 cm.
Jutri: ob 0.56 najvišje 36 cm, ob 8.17 najnižje -19 cm, ob 13.16 najvišje -6 cm, ob 17.37 najnižje -13 cm.

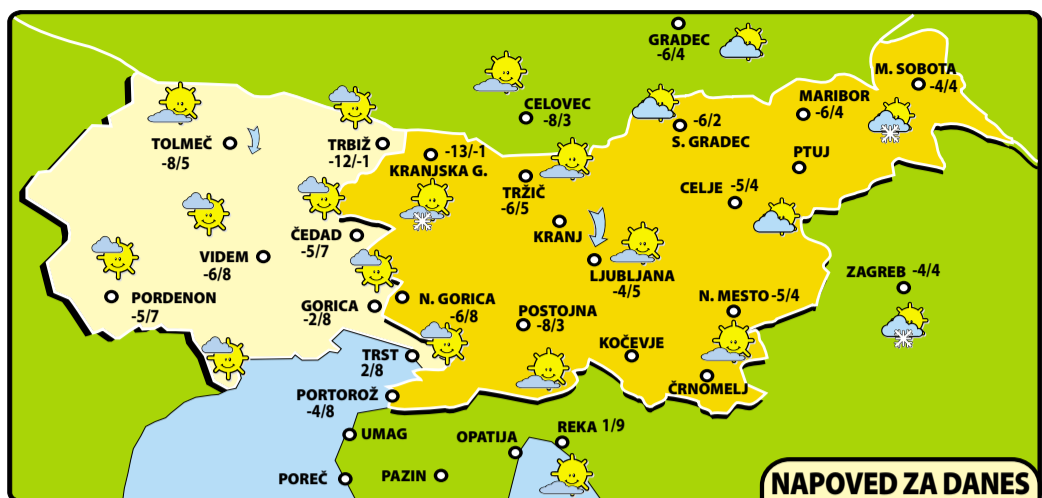
BIOPROGNOZA
 Danes večini ljudi vreme ne bo povzročalo težav. V celinskem delu države bodo z vremenom povezane težave imeli le najbolj občutljivi ljudje, pri njih bodo okrepljeni tudi nekateri bolezenski znaki.

MORJE
 Morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,0 stopinje C.

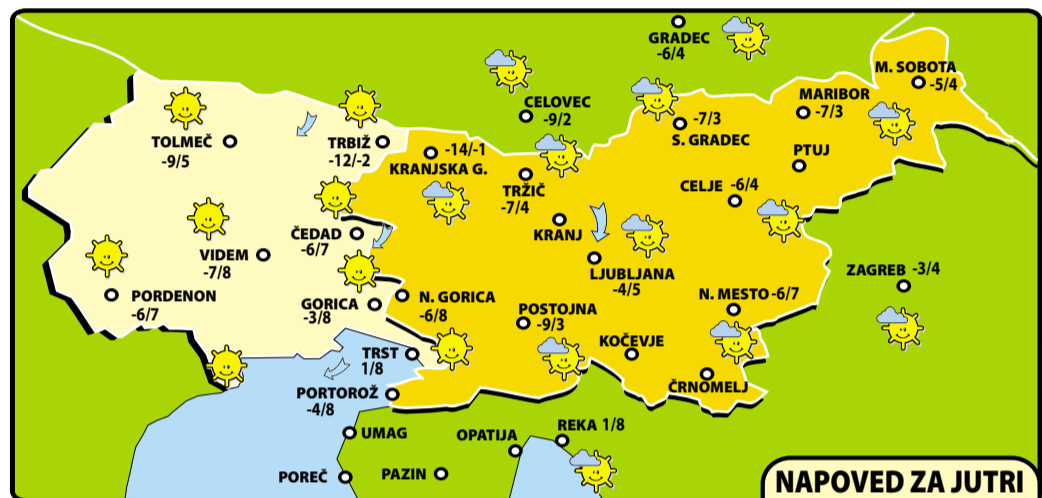
SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin	880	Piancavallo	450
Vogel	340	Forni di Sopra	310
Kranjska Gora	100	Zoncolan	360
Krvavec	310	Trbiž	250
Cerkno	150	Na Zlebeh	570
Rogla	190	Mokrine	380
Mariborsko Pohorje	150	Podkloster	225
Civetta	350	Bad Kleinkirchheim	180

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Po vsej deželi bo prevladovalo pretežno jasno vreme. V visokogorju bo pihal zmeren do občasno bolj močan severni veter. Delno jasno bo z občasno zmerno oblačnostjo, predvsem na vzhodu tudi pretežno oblačno. V gorskem svetu bo možna kakšna snežna ploha. Ponekod bo pihal severni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od -8 do -1, v alpskih dolinah do -13, najvišje dnevne od -1 do 6, na Primorskem do 9 stopinj C.

Po vsej deželi bo prevladovalo pretežno jasno vreme. Pojavljali se bodo lahko le visoki koprenasti oblaki. Dopoldne bo ob morju verjetno pihala zmerna burja; po nižavju pa bo pihal zmeren severni do severovzhodni veter, ki pa bo tekom dneva slabel. Jutri bo precej jasno, v ponedeljek pa bo spet nekoliko več oblačnosti. Predvsem jutra bodo še hladna.

V NAŠIH CENTRIH SHAKTI-AYURVEDA, THALASSO, WAI THAI, SAUNA PARK IN POKRITIH BAZENIH S TERMOMINERALNO IN OGREVANO MORSKO VODO, BOMO POSKRBELE ZA VAŠE DOBRO POČUTJE, SPROSTITVE IN POPOLN ODDIH.

THALASSO CENTER 900-letna tradicija uporabe talasoterapije v Portorožu.

SHAKTI – AYURVEDA CENTER Edini ayurvedski center na svetu pod pokroviteljstvom indijske države Kerala, zibelke ayurvede.

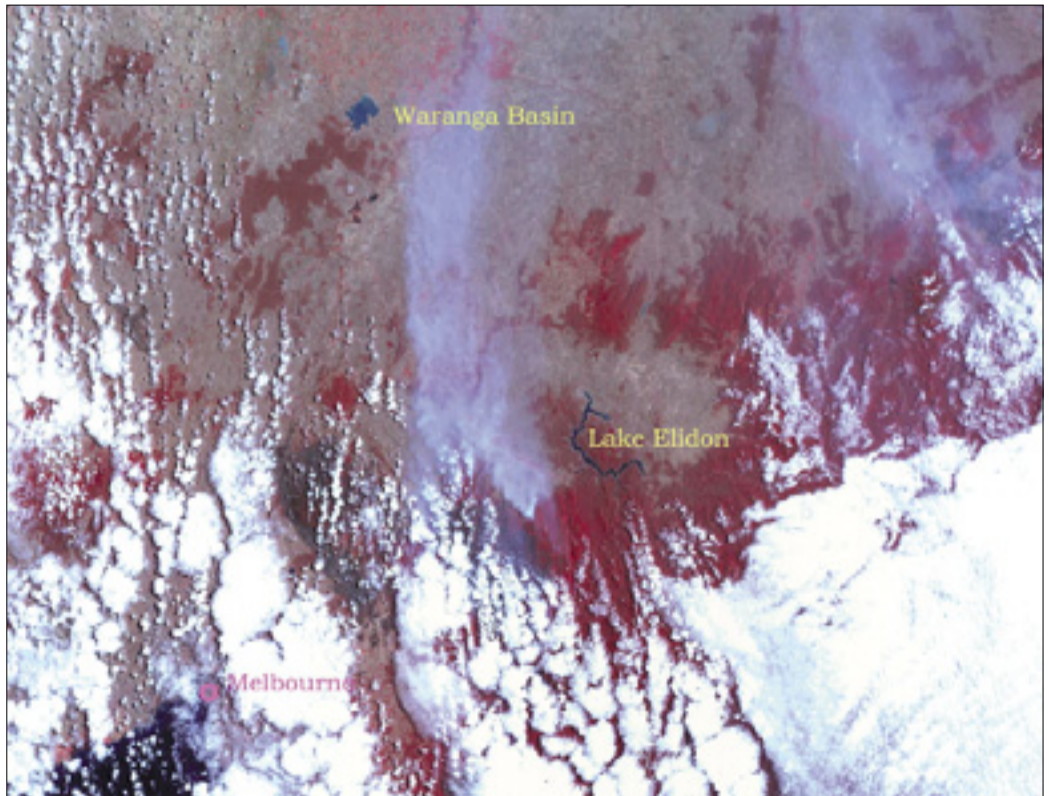
WAI THAI Najcelovitejši center tajskih masaž zunaj Tajske.

LIFECCLASS HOTELS & SPA

LifeClass Hotels & Spa, Obala 33, 6320 Portorož tel. +386 5 692 90 01 · www.lifeclass.net

AVSTRALIJA - V plamenih je izgubilo življenje že več kot 180 ljudi

Oblasti vložile prvo obtožnico zaradi namernega zanetenja požara

SYDNEY - Skoraj teden dni po uničujočih požarih, ki so divjali na jugovzhodu Avstralije, se je prvi domnevni požigalec po vložitvi obtožnice že znašel v preiskovalnem priporu. Z objavo fotorobota drugega je policija na sledi še enemu izmed požigalcev, ki so po prepričanju oblasti odgovorni za nekatere izmed požarov, ki so terjali več kot 180 življenj.

Sodišče v bližini Melbourn je včeraj proti 38-letniku vložilo obtožnico, ker naj bi minulo soboto v svojem rodnem mestu Churchill podtaknil požar, ki je ter-

jal 21 smrtnih žrtev. Moški, ki se bo pred sodiščem pojavil v ponedeljek, naj ne bi bil duševno uravnotežen.

Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, so oblasti medijem prepovedale objavo materiala, ki bi lahko razkril obtoženčev identiteto. Javnost je namreč ogorčena, ker naj bi bili nekateri izmed požarov, vključno s tistim v kraju Marysville, v katerem je umrlo sto ljudi oziroma petina prebivalcev, podtaknjeni. Med preživelimi, ki so v velikem številu ostali brez vsega, se pojavljajo celo pozivi h krutemu maščevanju nad požigalci.

Skupno število smrtnih žrtev, ki so jih terjali ognjeni zublji, se je zaenkrat ustavilo pri 181, vendar pa to število lahko še naraste, saj reševalci še niso našli vseh trupel. V zvezni državi Victoria je bilo poleg tega uničenih 1800 domov, 7000 ljudi pa je ostalo brez strehe nad glavo.

V Victorii so se sicer gasilci včeraj še vedno borili z 21 požari, pri čemer so jim v pomoč tudi nekoliko nižje temperature. Poleg vetra je namreč k hitremu širjenju požarov prispeval tudi vročinski val, pri katerem so temperature krepko presegle 40 stopnj Celzija. (STA)

Satelitski posnetek obsežnih požarov v Avstraliji

ANSA

PRAZNIK ZALJUBLJENCEV

Valentinovo prinaša spobudo za izraz čustev

LJUBLJANA - Valentinovo, ki ga 14. februarja od 90. let dalje praznujemo tudi na Slovenskem, je po besedah direktorice Slovenskega etnografskega muzeja Bojane Rogelj Škafar praznik zaljubljenecv in tudi prijateljstva. "Praznik se je pri nas dobro utrdil. Prinaša veselje in spodbudo za izkaz čustev, ki jih vsak izraža po svojem okusu, a pomemben je namen," pravi.

"Valentinovo je praznik, ki se je pri nas zelo dobro uveljavil in utrdil, ki prinaša veselje in dodatno spodbudo, da si ljudje še bolj izkazujejo svoja čustva in prijateljstvo. Hkrati pa tistim, ki to znajo izkoristiti, valentinovo prinaša dodaten zaslužek," je v pogovoru za STA dejala direktorica Slovenskega etnološkega muzeja.

Po njenih besedah se je valentinovo v takšni obliki, kot jo poznamo danes, pojavilo v začetku 90. let, pred tem pa na Slovenskem nismo praznovali praznika zaljubljenecv. Naklonjenost se za valentinovo izkazuje z obdarovanjem in pisanjem voščilnic, praznik pa je bil prevzet iz Amerike in zahodne Evrope, kot denimo noč čarovnic. "Zaljubljenecv si ob svetem Valentinu poklanjajo zlasti srčice, slaščice, spodnje perilo, ta praznik pa znajo izkoriščati tudi ponudniki zabavne industrije, ki na ta dan prirejajo različne gledališke predstave in koncerte," je pojasnila direktorica etnološkega muzeja.

Valentinovo pa je na Slovenskem tudi eden od treh praznikov (poleg svetega Vincencija in svetega Gregorja), ki naznanjajo pomlad. Na praznik sv. Valentina je namreč na simbolični ravni v deželo že prišla pomlad, velja pa tudi, da se na valentinovo že začnejo prve ptičje ženitve, je pojasnila Rogelj Škafarjeva.

Začetek pomladi in praznike, ki so pomlad naznanjali, pa so na Slovenskem označili na različne načine. Zlasti na Štajerskem je bilo po njenih besedah popularno izdelovanje testenih ptičkov, ki so jih gospodinje nastavile v bližnjem grmovju okrog doma, otroci pa so ptičke poiskali in jih pojedli. Vendar ta običaj ni bil povezan s pomemom praznika zaljubljenecv, kot ga poznamo danes, česar ni predstavljalo niti gregorjevo, je dodala. Valentinovo se namreč na takšen način kot danes pri nas sploh ni praznovalo.

V 19. stoletju so bile edine priložnosti, kjer so se mladi iz ruralnega okolja množično srečevali in si tudi izmenjali drobne pozornosti, sejmi in razna skupinska opravila, kot sta mlatev in košnja. V mestnem okolju so se mladi srečevali na plesih ob posebnih priložnostih, je pojasnila etnologinja.

Zaljubljenecv so se po njenih besedah obdarovali tudi za praznik svetih treh kraljev, ko so zlasti dekleta izdelala testene kruhke, nanje pa napisala imena in jih podarila svojim fantom. Priložnost za obdarovanje zaljubljenecv so bile tudi velikonočne pisanice, na katere so predvsem dekleta izpisovala različne izreke, tudi ljubezenske. Pirhi so bili, kot je poudarila etnologinja, medij za izražanje ljubezenskih čustev.

Dodala je, da je sama "vedno naklonjena povezovanju tradicije s sodobnostjo, vendar je stvar odločitve in okusa, kakšno darilo bo nekdo izbral in ga poklonil. Nekateri darilo kupijo v trgovini, marsikdo pa tudi danes uživa v lastni ustvarjalnosti in darilo naredi". Kot je dejala, vsak izraža čustva po svojem okusu - pomemben pa je namen. (STA)